

Biznesa katedra

Profesionālās maģistra studiju programmas
„Vadības psiholoģija un supervīzija”

STUDIJU PROGRAMMAS RAKSTUROJUMS

par 2016./2017. studiju gadu

Programmas direktors

M.Zakriževska

Katedras vadītājs

L.Rutka

Rīgā

2017

Satura rādītājs

1. Studiju programmas aktualitāte, īstenošanas mērķi un uzdevumi	3
1.1. Studiju programmas aktualitāte	
1.2. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi	
2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti	7
3. Uzņemšanas noteikumi	9
4. Studiju programmas plāns	9
5. Studiju programmas praktiskā īstenošana	12
5.1. Programmā nodarbinātā akadēmiskā personāla sastāvs	13
5.2. Vērtēšanas sistēma	156
6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas	16
7. Studiju programmas SVID analīze	19
8. Pielikumi	21
8.1 Studiju kursu apraksti	22
8.2. Studiju programmas atbilstība normatīviem aktiem augstākajā izglītībā	23
8.3. Studiju programmas izmaksas	27
8.4. Studiju programmas salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un Eiropas Savienībā	29
8.4.1. Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" salīdzinājums ar citām programmām Latvijā	30
8.4.2. Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām ārzemēs	34
8.5. Informācija par studējošajiem	38
8.5.1. Studējošo skaits	38
8.5.2. Uzņemto studentu skaits programmā	39
8.5.3. Absolventu skaits	39
8.6. Studējošo aptaujas un to analīze	39
8.7. Absolventu aptaujas un to analīze	40
8.8. Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā	41

1. Studiju programmas aktualitāte, īstenošanas mērķi un uzdevumi

1.1. Studiju programmas aktualitāte

Supervīzija ir neatņemama darba sastāvdaļa un izrietoši šobrīd pieprasījums pēc supervīzijas pasaulē un Latvijā ir strauji attīstījies. Kaut tikai nedaudzās Eiropas valstīs supervīzija ir profesija. Latvijā kopš 2014.gada profesija supervisors/konsultants pārraugs ir iekļauta Profesiju klasifikatorā (skat. 2. pielikumu) vecāko speciālistu sadaļā (Ministru kabineta 2010.gada 18.maija noteikumi Nr.461 „Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību”), kas ir vērtējams kā nozīmīgs pagrieziens šīs profesijas izaugsmei Latvijā.

Supervīziju nepieciešamība jau tagad ir atzīta publiskajā sektorā dažādos likumos, citos tiesību aktos un to projektos, piemēram, Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu likumā, MK 03. 06. 2003. noteikumos Nr. 291 “Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”, MK 06. 02. 2013. rīkojumā Nr.48 “Par Valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības koncepciju” (kur ir teikts, ka jānodrošina konsultatīvs supervīzoru pakalpojums valsts tiešajā pārvaldē), arī politikas plānošanas dokumentos (Profesionālā sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014. - 2020.gadam).

2017. gadā Labklājības ministrija izstrādāja projektu "Profesionāla sociālā darba attīstība pašvaldībās" Nr.9.2.1.1/15/I/001 ietvaros rīkotajiem iepirkumiem attiecībā uz supervīzijas pakalpojuma nodrošināšanu projekta ietvaros, 2018.gadā. Ministrija ir izstrādājusi grozījumus Noteikumos. Projekta ietvaros tiks nodrošināts supervīzijas pakalpojums pašvaldības sociālā darba speciālistiem. Tiek paredzēts, ka Projekts turpmāk neveiks publisku iepirkumu, lai izvēlētos supervīzorus, kam piešķiramas tiesības nodrošināt pašvaldību sociālā darba speciālistu supervīzijas. Projekta ietvaros ir atbalstāmi šādi supervīzijas veidi - grupas, komandas vai organizācijas supervīzija klātienē (sesijas ilgums 3 stundas, un personu skaits grupā netiek ierobežots), kā arī individuālā supervīzija klātienē vai attālināti, izmantojot tiešsaistes video saziņas servisu (sesijas ilgumu 1 stunda). Projekta ietvaros pašvaldībai tiks kompensēti izdevumi par sociālā darba speciālistam nodrošinātu supervīziju, kas nepārsniegs MKN 338*** 9.2.1. apakšpunktā noteikto supervīziju (individuālo, grupas, komandas, organizācijas) minimālo apjomu, t.i. - sociālā darba speciālistam, institūcijas vadītājam un struktūrvienības vadītājam, kurš ir tieši iesaistīts sociālā pakalpojuma sniegšanā un organizēšanā, - ne mazāk par 21 stundu gadā. (Vienlaikus jāievēro Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 1.panta 16.punktā noteiktais - sociālā darba speciālists - persona, kurai ir šajā likumā noteiktā izglītība un kura veic

sociālā darbinieka, karitatīvā sociālā darbinieka, sociālā aprūpētāja, sociālā rehabilitētāja vai sociālās palīdzības organizatora profesionālos pienākumus.

2017. gadā arī ieslodzījuma vietu pārvaldes Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 9.1.3.0/16/I/001 "Resocializācijas sistēmas efektivitātes paaugstināšana" ietvaros tika paredzēts nodrošināt supervīzijas ieslodzījuma vietu pārvaldes un Valsts probācijas dienesta darbiniekiem.

Jāatzīmē, ka supervīzija ir attīstījusies ne tikai sociālajā darbā un psiholoģijā, bet strauji sāk attīstīties izglītībā, ko apliecina 2017. gada ESF PROJEKTA NR.8.3.4.0/16/I/001 iepirkums, kas tiek veikts saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 9. panta divdesmito daļu „Ekspertu pakalpojuma iepirkums grupu supervīziju vadīšanai pedagogiem”, kam pasūtītājs ir Izglītības kvalitātes valsts dienests.

Kā arī kopš 2014. gada supervīzija tiek piedāvāta arī Valsts Administrācijas skolā. Tas liecina par supervīzijas pakalpojuma pieprasījuma pieaugumu tieši publiskajā sektorā.

Lai izpētītu supervīzijas popularitāti un pieprasījumu biznesa vidē, 2016 un 2017. gadā tika veikti 6 pētījumi. Kā, piemēram, Solvita Kronberga veica pētījumu “Koučinga un supervīzijas atšķirības uzņēmējdarbības vidē”, kur piedalījās 182 respondenti. Pētījuma rezultāti pierāda, ka supervīzijas atpazīstamība ir pieteikama, bet ne pilnīga uzņēmumu īpašnieku vidū – kaut ko ir dzirdējuši par supervīziju kopumā ir 78% (no tiem 39% zina , kas ir supervīzija un 39% kaut ko ir dzirdējuši par supervīziju), un atzīst, ka nezina, kas ir supervīzija 22% no aptaujas dalībniekiem, līdzīga situācija ir augstākā līmeņa vadītāju vidū. Vidējā līmeņa vadītāju vidū arī par supervīziju vismaz kaut ko dzirdējuši 84% no aptaujas dalībniekiem(43% no aptaujas dalībniekiem zina , kas ir supervīzija un 41% kaut ko dzirdējuši par supervīziju). Kopumā patērētāju vidū attieksme pret koučingu un supervīziju ir pozitīva, jo 84 % no aptaujas dalībniekiem atzīmējuši, ka patīk gan supervīzija , gan koučings un šis īpatsvars patērētāju vidū abiem pakalpojumiem ir vienāda. Viennozīmīgi pozitīva attieksme ir to patērētāju vidū, kas ir izmantojuši supervīziju vai koučingu vai abus pakalpojumus (Kronberga, 2017).

1.2. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

RISEBA maģistra studiju programma “Vadības psiholoģija un supervīzija” ir veidota atbilstoši Boloņas deklarācijas principiem, un tās stratēģiskais mērķis ir dinamiski attīstīt RISEBA Latvijas augstākās izglītības sistēmas ietvaros, lai iegūtais grāds un diploms būtu atzīti gan Eiropas mēroga darba tirgū, gan būtu noderīgi izglītības turpināšanai citās Eiropas valstīs.

Profesionālās maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” **mērķis** ir nodrošināt profesionālās studijas, kas ir atbilstošas ANSE (Association of National Organisations for Supervision in Europe) prasībām un profesijas standartam un sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgu Latvijā un ārpus tās speciālistus – supervizorus/konsultantus,

kuriem pēc absolvēšanas būtu gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskās iemaņas un kompetence, lai piedāvātu kvalificētu supervīzijas pakalpojumu/konsultētu dažādu profesiju pārstāvjus, kā arī, atbilstoši kompetencei, veiksmīgi darbotos gan privātā, gan publiskā sektora organizācijās un uzņēmumos, uzņemoties atbildību par savu darbu un sekmējot organizācijas un tās darbinieku attīstību / izaugsmi.

Pēc sekmīgas maģistra studiju programmas apguves studenti iegūst piektā līmeņa profesionālo kvalifikāciju, un absolventiem ir iespēja turpināt izglītību doktorantūras programmā Latvijā vai ārvalstīs.

Profesionālās maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” **uzdevumi ir:**

- Dot iespēju studējošajiem iegūt padziļinātas teorētiskās zināšanas un profesionālās zināšanas, prasmes un kompetenci supervīzijā, sagatavojot speciālistus, kuri ir konkurētspējīgi, efektīvi un spējīgi sniegt kvalitatīvus pakalpojumus ar specializāciju supervīzijā.
- Palīdzēt attīstīt studējošo spēju sasaistīt teorētiskās zināšanas vadībzinātnē un vadības psiholoģijā un praktiskās iemaņas, lai tie varētu sistemātiski pilnveidot supervizora kvalifikāciju, profesionālo izaugsmi un kopumā supervizora profesijas attīstību;
- Nodrošināt padziļinātu zināšanu iegūšanu pētniecības metodoloģijā, padziļinot studējošo kompetenci pētnieciskajā darbā, attīstot viņu spēju izstrādāt un realizēt pētījuma projektus, tos prezentēt;
- Sekmēt programmas absolventu konkurētspēju, piedāvājot savus supervizora pakalpojumus esošajos sociālekonomiskajos apstākļos vietējā un starptautiskajā darba tirgū.
- nodrošināt maģistra grāda iegūvi, kas dotu tiesības turpināt studijas doktorantūrā.

RISEBA profesionālā augstākās izglītības maģistra studiju programma „Vadības psiholoģija un supervīzija” izstrādāta saskaņā ar Latvijas Republikas Augstskolu likumu, atbilstoši Latvijas Republikas Izglītības klasifikācijai (kods 4634519), otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības Valsts standartam un Latvijas Republikas Profesiju klasifikatoram.

Maģistra studiju programma „Vadības psiholoģija un supervīzija” tika veidota sadarbībā ar Latvijas Supervīzoru apvienību (<http://www.supervizija.lv/lv/apvieniba/>), lai pārliecinātos, ka programma gūs pielietojumu reālā darba vidē, un veidosies nepieciešamie kontakti prakses vietu nodrošināšanai un vieslektoru piesaistei.

2. Studiju programmas paredzētie studiju rezultāti

Programma atbilst supervizora/konsultanta pārrauga profesijas standartam kurš dod pamatu zināšanu, prasmju, iemaņu un kompetenču noteikšanai, kurām ir jābūt speciālistam veiksmīgai savu profesionālo funkciju izpildei. Profesionālā maģistra studiju programma „Vadības psiholoģija un supervīzija” paredz, ka tās sekmīgas absolvēšanas rezultātā absolvents ir sasniedzis šādus **studiju rezultātus**:

Zināšanas:

- Orientējās sociālekonomiskajos procesos valstī (demogrāfiskie procesi, nodarbinātība, uzņēmējdarbība, inflācija, dzīves kvalitātes rādītāji, izglītība, kultūra, veselības aprūpe, sociālās drošības sistēma u.c.), skaidrojot to saistību ar sociālekonomiskajām pārmaiņām Eiropā un pasaulē.
- Pārzina dažādas supervīzijas koncepcijas, veidus, formas un modeļus, un to pielietošanas iespējas privātā un publiskā sektora organizācijās un uzņēmumos.
- Raksturo un skaidro supervīzijas procesu un rezultātus individuāli, grupā, komandā un organizācijā.
- Pārvalda supervīzijas un atbalsta sniegšanas tehnikas individuāli un grupās.
- Pamato atbilstošās supervīzijas metodes un tehnikas darbam individuāli, grupā, komandā un organizācijā.
- Pārzina un orientējās vadības un līderības psiholoģijā, lai integrētu tās organizācijas vidē.
- Salīdzina un pārzina biznesa vadībā izmantotās teorijas, izprot to pielietojumu pētniecībā un praksē.
- Izvērtē un spēj salīdzināt vadības un pārmaiņu teorijas, saistot to ar personāla ilgtspēju un vadību organizācijā.
- Saprot organizāciju attīstības un biznesa modeļus organizācijā, organizācijas kultūras, inovāciju un stratēģiskās vadības attīstības tendences nepieciešamību mūsdienu biznesa kontekstā.
- Definē un kritiski izvērtē zinātniski pētnieciskā darba metodoloģijas teorētiskās nostādnes.
- Izprot savas kvalifikācijas attīstības nepieciešamību supervizora profesijas kontekstā.

Prasmes:

- Novērtē supervīzējamā pasūtījumu un plāno supervīziju darbu atbilstoši supervīzējamā vajadzībām un resursiem organizācijā, darbā individuāli, grupā, komandā vai organizācijā.

- Lieto personai, grupai, komandai vai organizācijai piemērotas konsultēšanas metodes supervīzijas procesā, integrējot supervīzijas procesā pieaugušo izglītības modeļus, ievērojot savā darbā profesionālos un vispārīgos ētikas pamatprincipu.
- Veido supervīzijas procesā radošu uz risinājumu vērstu, strukturētu vidi, attīstot supervizējamo pašnovērtējuma, analītiskās, pašrefleksijas un pašregulācijas iemaņas, kas palīdz patstāvīgi risināt profesionālās problēmas.
- Noformē dokumentāciju, kas saistīta ar supervīzijas procesu, rezultātu apkopojumu, izvērtējot supervīzijas procesa efektivitāti.
- Prot integrēt vadības psiholoģijā un vadības teorijās iegūtās zināšanas praksē, risinot konfliktus un konkrētas problēmas organizācijā.
- Spēj mērķtiecīgi veikt pētniecisko darbību, izvēlēties atbilstošas pētnieciskas pieejas, iegūt un analizēt datus, izpildot visus pētījuma posmus.

Kompetences:

- Organizē un vada supervīzijas procesu individuālajā, grupas, komandas un organizācijas līmenī, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus.
- Supervīzijas procesā pielieto atbilstīgas problēmu risināšanas, konsultēšanas un pieaugušo izglītības metodes un tehnikas, izprotot profesionālās vides specifiku.
- Darbā ar supervizējamo nodrošina reflektīvu, konstruktīvu darbību un savstarpēju atbildību, noformējot saistīto dokumentāciju un ievērojot darba tiesiskās attiecības, fizisko personu datu aizsardzības un darba aizsardzības noteikumus.
- Darbojas uzņēmumu projektos un organizāciju vadībā, nepieciešamības gadījumā veidojot sadarbību ar citu nozaru profesionāļiem un integrējot dažādu jomu zināšanas pētnieciskās problēmas risināšanā.
- Veic pētniecisko darbību supervīzijas teoriju un prakses attīstībai, pielietojot vadības psiholoģijas un vadībzinību iegūtās zināšanas un izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas.
- Apgūst jaunas zināšanas un seko līdzi vadībzinības, vadības psiholoģijas un supervīzijas jomu attīstībai pēc studiju beigām, prot radoši tās pielietot pētniecībā un praksē, veicinot nozares attīstību.

Studiju rezultātu sasniegšanu nodrošina studiju programmā iekļautie studiju kursi, kuriem attiecīgi ir definēti izmērāmi rezultāti, kas tiek sasniegti, sekmīgi apgūstot konkrēto studiju priekšmetu.

3. Uzņemšanas noteikumi

RISEBA prasības, uzsākot mācības šīs studiju programmas ietvaros, ir noteiktas saskaņā ar Augstskolu likuma 46. un 47.pantu, kā arī LR MK 2006.gada 10.oktobra noteikumiem Nr.846 „Par prasībām, kritērijiem un kārtību uzņemšanai studiju programmās”.

Imatrikulācijai RISEBA profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” studijām uzņem personas, kas atbilst šādiem nosacījumiem:

- 1) ir iegūts bakalaura profesionālais grāds vadīzinību, ekonomikas, sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai 2. līmeņa augstākā profesionālā kvalifikācija vadīzinību, ekonomikas, sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs; vismaz četru gadu darba pieredzi;
- 2) ir iegūts bakalaura vai līdzvērtīgs akadēmiskais bakalaura grāds vadīzinību, ekonomikas sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs, pabeidzot studiju programmu, kuras ilgums ir vizmas 3 gadi; vismaz četru gadu darba pieredzi;
- 3) ir iegūts bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs: veselības aprūpē, vai sociālā labklājībā, humanitārajās zinātnēs; pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs vai inženierzinātnē un vismaz četru gadu darba pieredzi.

Papildu nosacījumi: personām, kurām profesionālais bakalaura vai maģistra grāds ir iegūts citās zinātņu nozarēs (ne sociālajās vai citās radniecīgajās zinātnēs: veselības aprūpē, vai sociālā labklājībā, humanitārajās zinātnēs, pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs vai inženierzinātnē, pirms studiju uzsākšanas vai maģistra studiju programmas pirmā gada laikā ir papildus jāapgūst izlīdzinošo studiju kursu modulis (Ievadmodulis 11 kredītpunktu apjomā), vai tā daļa. Kā arī, ja studējošais Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktās prasības nav apguvis zemāka līmeņa studiju programmā, viņš tās apgūst papildus maģistra programmai ievadmoduļa kontekstā, nokārtojot studiju kursu „Cilvēkdošība” (1 KP).

Par nepieciešamo papildus studiju kursu apjomu lemj RISEBA uzņemšanas komisija, individuāli izskatot katra pretendenta dokumentus, kas apliecina iepriekš iegūto izglītību, tai skaitā neformālo izglītību, un profesionālo darba pieredzi.

Ārvalstu pretendentu uzņemšana notiek Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

4. Studiju programmas plāns

Atbilstoši Augstskolu likuma 56. panta otrajai daļai, studiju programma ir strukturēta pēc studiju moduļu principa, kas nodrošina pārskatāmību un iespēju nākotnē programmu attīstīt, iekļaujot iespēju elastīgu studiju ceļu izveidei un studējošo profesionālajai orientācijai, nodrošinot tās plānojumu arī mūžizglītībai piemērotā veidā.

Studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” sastāv no 7 studiju moduļiem, kuriem ir izstrādāts moduļa apraksts, kas nosaka:

- 1) studiju moduļa apguves rezultātā sasniedzamos studiju rezultātus;
- 2) studiju darba laika plānojumu;
- 3) studiju kursus, kas iekļauti studiju modulī.

Īpaša nozīme tiek piešķirta studējošā personības attīstībai un supervizora prasmju un kompetenču pilnveidošanai un studentu praktiskajai darbībai, attīstot supervizora profesionālās prasmes un kompetences. Studiju kursi ir Studiju programmas konceptuālais plāns ir apkopots 4.1.tabulā.

4.1.tabula

Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmu „Vadības psiholoģija un supervīzija” konceptuālais plāns pa studiju moduļiem

Studiju modulis	Latvijas KP	ECTC
<i>Profesionālā darbība un supervīzija teorijā</i>	5	7.5
<i>Profesionālā darbība un supervīzija praksē</i>	12	18
<i>Biznesa stratēģija un modeļi</i>	5	7.5
<i>Personāla informācijas un zināšanu vadīšana</i>	6	9
<i>Ilgspējīga attīstība un līderība</i>	4	6
<i>Izpētes metodes organizācijā</i>	2	3
<i>Prakse organizācijā</i>	26	39
<i>Maģistra darbs</i>	20	30
Kopā kredītpunkti	80	120

4.2.tabula

Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas "Vadības psiholoģija un supervīzija" studiju kursu saraksts studiju gadu un semestru griezumā

Moduļi	Studiju kurss	KP	ECTC	Semestris
1.Modulis:	Profesionālā darbība un supervīzija teorijā	5	7.5	1
	Supervizora profesionālā darbība un ētika	1	1.5	
	Konsultēšanas un supervīzijas teorijas	2	3	
	Pieaugušo mācīšanās mūsdienīgu metodes	2	3	
2.Modulis:	Profesionālā darbība un supervīzija praksē	12	18	2/3
	Kovīzija kā profesionālā izaugsme un kompetence	2	3	
	Individuālā supervīzija	2	3	
	Supervīzija grupā un komandā	2	3	
	Personības teorijas	2	3	
	Supervīzijas metodes un tehnikas: teorija un prakse	2	3	
	Koučings biznesā	2	3	
3.Modulis:	Biznesa stratēģija un modeļi	5	7.5	1
	Biznesa konkurētspēja un stratēģiskā vadīšana starptautiskā vidē	2	2.5	
	Biznesa modeļi	1	1.5	
	Mūsdienīgu pasaules attīstības tendences	1	1.5	
	Korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja	1	1	
4.Modulis:	Personāla informācijas un zināšanu vadīšana	6	9	1

	Inovācija un organizāciju attīstība	2	3	
	Personāla un pārmaiņu vadība	2	3	
5.Modulis:	Ilgspējīga attīstība un līderība	4	6	1
	Mūsdienu organizāciju un vadības psiholoģija	2	3	
	Mākslā pamatotas pieejas organizācijas vadīšanai	1	1.5	
	Pārrunu vadīšana un konfliktu risināšana	1	1.5	
	Organizāciju uzvedība	1	1.5	
	Dažādības vadība	1	1,5	
6.Modulis:	Izpētes metodes organizācijā	2	2	3
	Pētniecības loģika un metodoloģija	2	3	
7.Modulis:	Prakse organizācijā	26	39	2/3
	Prakse I (individuālā supervīzija organizācijā)	4	6	
	Prakse II (grupas un komandas supervīzija organizācijā)	4	6	
	Prakse projektu vadībā (projektu laboratorija/projektu vadība)	6	9	
	Prakse IV (kvalifikācijas prakse)	12	18	
8.Modulis:	Maģistra darbs	20	30	4
	Maģistra darbs	20	30	

Studiju programmas struktūra (pēc augstāk minēto tabulu datiem):

Obligātā daļa (A daļa)	30 KP	37.5 %
Obligātā un izvēles daļa (B;C)	4 KP	5 %
Prakse (A daļa)	26 KP	32.5 %
Maģistra darbs (A daļa)	20 KP	25 % no kopējas programmas apjoma.
Kopā	80 KP	100,0%

Studiju beigās ir jāizstrādā un jāaizstāv **maģistra darbs**. Lai sekmīgi izpildītu visu kursu apjomu un iegūtu profesionālo grādu un kvalifikāciju, studentiem maģistra darbā ir jādemonstrē gan studiju procesā iegūtās akadēmiskās zināšanas, gan, atbilstoši savai kvalifikācijai iegūtās, praktiskā darba iemaņas.

Otrā studiju gada 1.semestra laikā studentiem ir jāizvēlas sava maģistra darba tēma. Maģistra darba izstrādāšanu un noformēšanu reglamentē „Studiju darbu izstrādāšanas nolikums”.

Studenti gala pārbaudījumus drīkst kārtot, ja:

- pozitīvi ir novērtēta programmā paredzētā studiju kursa apguve;
- novērtētas prakses atskaites;
- izpildītas visas studiju līgumā noteiktās finansiālās saistības.

Ja studiju programma ir sekmīgi apgūta un gala pārbaudījumos saņemts pozitīvs vērtējums (zemākais sekmīgais vērtējums 4 balles), studentiem tiek piešķirts profesionālais maģistra grāds vadībinībās un kvalifikācija „Supervizors/konsultants” atbilstoši Latvijas Republikas Profesiju standartam 2423 17.

5. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Profesionālo augstākās izglītības maģistra studiju programmu „Vadības psiholoģija un supervīzija” ir iespējams apgūt pilna laika studiju formā. Studiju programmas apguves laiks ir 2 gadi.

RISEBA esošā darba pieredze, veidojot profesionālo maģistra studiju programmu “Vadības psiholoģija un supervīzija”, un veiktās studējošo aptaujas rāda, ka gan studiju programma, gan studiju formas ir ļoti aktuālas un nozīmīgas, un ka tām ir pašas attīstības iespējas.

Studiju programmas saturs atbilst četriem galvenajiem augstākās izglītības mērķiem, t.i. personības attīstīšana, nodrošinot attiecīgus studiju kursus; demokrātiskās sabiedrības attīstība, ievērojot demokrātijas principus studiju procesa organizēšanā; zinātnes attīstība, RISEBA personālam un studentiem aktīvi piedaloties zinātniski pētnieciskajos projektos; darba tirgus prasību ievērošana definējot studiju programmas studiju rezultātus un veidojot studiju kursu saturu.

Studiju programmas studējošajiem un personālam ir nodrošināta iespēja piedalīties starptautiskās apmaiņas projektos ERASMUS programmas ietvaros. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar 90 augstākās izglītības iestādēm 26 valstīs.

Maģistra studiju programma “Vadības psiholoģija un supervīzija” starptautiskās apmaiņas projektos ERASMUS programmas ietvaros 2016./2017. studiju gadā piedalījās 1 studente.

Studējošiem ir iespēja apgūt atsevišķus studiju kursus citās Latvijas un citu valstu augstskolās. Attiecīgie studiju kursi tiek pārskaitīti uz RISEBA programmu tikai tad, ja to saturs un apjoms ir līdzvērtīgs attiecīgiem RISEBA studiju kursiem. Turklāt, ja kursi apgūti kādā ārvalstu izglītības iestādē, tad nepieciešams arī izvērtēt minētas iestādes atzīšanu Latvijā.

Jebkurai interesentam, t.sk. citu izglītības iestāžu studējošiem, ir iespēja apgūt jebkuru programmas studiju kursu klausītāja statusā un saņemt par to attiecīgu augstskolas apliecinājumu.

Maģistra studiju programma “Vadības psiholoģija un supervīzija” kursu klausītāja statusā 2016./2017. studiju gadā bija 3 interesenti, kuri apguva kursus “Supervīzija grupā un komandā” un “Prakse II (grupas un komandas supervīzija)” kopumā 6KP.

5.1. Programmā nodarbinātā akadēmiskā personāla sastāvs

5.1.tab.

Studiju kursu nodrošinājums profesionālajai maģistra studiju programmai „Vadības psiholoģija un supervīzija”

Nr. p.k.	Studiju kurss	Docētāja vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds	Darba vieta, amats
1.	Supervizora profesionālā darbība un ētika	Ilze Dreifelde	Mg. psych., Mg. sc.sal.	Privātprakse, supervizore, Latvijas supervizoru apvienības priekšsēdētāja
2.	Konsultēšanas un supervīzijas teorijas	Sandra Mihailova	Dr. psych., Mg. paed., Mg. sc.sal. Mg.biol.	RSU, Socioloģijas un psiholoģijas katedras vadītāja, asociētā profesore, supervizore
3.	Pieaugušo mācīšanās mūsdienu metodes (koučings, mentorings, fasilitācija)	Raina Vīra	Dr.paed.	RISEBA, asociētā profesore Organizāciju konsultante
4.	Kovīzija kā profesionālā izaugsme un kompetence	Maija Zakriževska	Dr. psych., Mg. sc.sal., Mg.sc. administr.	RISEBA, asociētā profesore, supervizore, koučs
5.	Individuālā supervīzija	Ilze Dreifelde	Mg. psych., Mg. sc.sal.	Privātprakse, supervizore Latvijas supervizoru apvienības priekšsēdētāja
6.	Supervīzija grupā un komandā	Kristaps Circenis Maija Zakriževska	Dr. med. Dr. psych., Mg. sc.sal., Mg.sc. administr.	RSU maģistra programmas “Supervīzija vadītājs, Latvijas supervizoru apvienības valdes loceklis, supervīzors RISEBA, asociētā profesore, supervizore, koučs
7.	Supervīzijas metodes un tehnikas: teorija un prakse	Daiga Vanaga	Mg.sc. administr.	Supervizore
8.	Koučings biznesā	Jeva Karabeško - Matuze	Mg.paed.	Koučs
9.	Personības teorijas	Sandra Mihailova	Dr. psych., Mg. paed., Mg. sc.sal., Mg.biol.	RSU, Socioloģijas un psiholoģijas katedras vadītāja, asociētā profesore,

				supervizore
10.	Biznesa stratēģiskā vadīšana un konkurētspēja starptautiskā vidē	Andrejs Čirjevskis	Dr.oec.	RISEBA, profesors
11.	Biznesa modeļi	Ivars Godmanis	Dr. phys.	RISEBA, docents
12.	Mūsdienu pasaules attīstības tendences	Jānis Mihailovs	Dr.iur.	RSU docents
13.	Korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja	Solveiga Blumberga	Dr.psych.	RISEBA, docente
14.	Inovācija un organizāciju attīstība	Iveta Ludviga	Dr.sc.administr.	RISEBA, asociētā profesore
15.	Personāla un pārmaiņu vadība	Agita Kalviņa Irina Senņikova	Mg.philol. Dr.oec.	RISEBA, lektore RISEBA, asociētā profesore, rektore
16.	Mūsdienu vadības un organizāciju psiholoģija	Solveiga Blumberga	Dr.psych.	RISEBA, docente
17.	Mākslā pamatotas pieejas organizācijas attīstībai	Ilze Dreifelde	Mg. psych., Mg. sc.sal.	Privātprakse, supervizore Latvijas supervizoru apvienības priekšsēdētāja
18.	Pārrunu vadīšanas psiholoģija	Kristiāna Lapiņa	Mg. psych.	Psiholoģe, Valsts probācijas dienesta Uzraudzības un probācijas programmu departamenta Probācijas programmu nodaļas vecākā referente
19.	Organizāciju uzvedība	Jūlija Bulatova	Mg.psych., MBA	RISEBA, lektore
20.	Dažādības vadība	Deniss Hanovs	Dr. art.	RSU, profesors
21.	Pētniecības loģika un metodoloģija	Iveta Ludviga	Dr.sc.administr.	RISEBA, asociētā profesore
22.	Prakse I (individuālā supervīzija)	Maija Zakriževska	Dr. psych., Mg. sc.sal.,Mg.sc.a dministr.	RISEBA, asociētā profesore, supervizore, koučs
23.	Prakse II (grupas un komandas supervīzija)	Maija Zakriževska	Dr. psych., Mg. sc.sal.,Mg.sc. administr.	RISEBA, asociētā profesore, supervizore, koučs
24.	Prakse projektu vadībā (projektu laboratorija)	Iveta Ludviga Maija Zakriževska	Dr.sc.administr Dr. psych., Mg. sc.sal.,Mg.sc. administr.	RISEBA, asociētā profesore RISEBA, asociētā profesore, supervizore, koučs

25.	Prakse IV (kvalifikācijas prakse)			
26.	Maģistra darbs	Visi programmā iesaistītie profesionāļi		

Studiju programmas realizācijā ir pieaicināti augsti kvalificētie mācībspēki, kas ir veic gan akadēmisku darbu, gan profesionālo praktisko darbību. Kā akadēmiskais personāls programmā tiek pieaicināti profesionāļi arī no biznesa vides, kuri pārzina biznesā esošās problēmas un spēj sniegt risinājumus tām.

Maģistra studiju programma „Vadības psiholoģija un supervīzija” ir izveidota sadarbība ar RSU profesionālo studiju programmu „Supervīzija”. Programmas ietvaros tika pieaicināta viespasniedzēja supervizore no Lielbritānijas MA, PGCert Sissy Lykou kursā “Grupu, komandu un organizāciju supervīzija”. Šī sadarbība turpinās arī 2017./2018. studiju gadā ar citiem ārzemju viespasniedzējiem.

Akadēmiskā personāla sastāvs pēc zinātniskajiem grādiem un akadēmiskajiem amatiem studiju programmā „Vadības psiholoģija un supervīzija” apkopots 5.1.tabulā.

5.2. tabula

Akadēmiskais personāls maģistra studiju programmā „Vadības psiholoģija un supervīzija”

Iesaistīti maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” īstenošanā	Akadēmiskā personāla pamata ievēlēšanas darba vieta		
	RISEBA	Citās augstskolās	Kopā
Docētāji ar doktora grādu	7	4	11 (69%)
Docētāji ar maģistra grādu	1	4	5 (31%)
Profesori un asociētie profesori	7	2	9 (56%)
Akadēmiskais personāls, kopā	8	8	16

Programmas īstenošanā paredzēts iesaistīt arī mācībspēkus no biznesa vides.

RISEBA ir iespēja piesaistīt ārzemju profesorus atsevišķu lekciju vai kursu lasīšanai programmā (angļu valodā), kuri ir iekļauti RISEBA ārvalstu lektoru sarakstā (daži no tiem redzami 5.2. tabula).

5.2. Vērtēšanas sistēma

Visi studiju programmā paredzētie studiju kursi tiek īstenoti atbilstoši studiju kursu aprakstiem, kuros noteikta arī attiecīgā kursa vērtēšanas sistēma, ievērojot RISEBA vienoto vērtēšanas sistēmu. RISEBA izmantotā vērtēšanas sistēma balstās uz sekojošiem principiem:

- vērtējuma obligātums - nepieciešamība iegūt pozitīvu vērtējumu par katru studiju kursu;
- akumulēšana – studējošā iegūtās zināšanas tiek vērtētas, summējot visus studiju laikā iegūtos pozitīvos vērtējumus;
- prasību atklātība un skaidrība – uzsākot studijas, studējošais tiek informēts par studiju kursa saturu, prasībām un vērtējumu.

RISEBA studiju un zināšanu novērtēšanas metodes ir objektīvas, un tiek konsekventi ievērotas. Ikvienas pārbaudes apjoms atbilst attiecīgā studiju kursa programmas saturam un Profesiju standartā noteiktām prasmju un zināšanu prasībām.

Studiju rezultātus RISEBA vērtē pēc diviem rādītājiem:

- kvalitatīvais vērtējums - atzīme 10 baļļu sistēmā;
- kvantitatīvais vērtējums – kredītpunktu skaits atbilstoši studiju kursa apjomam un nozīmīgumam.

Studentu zināšanu kvalitāti RISEBA vērtē, pamatojoties uz Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministrijas rīkojumu un atbilstoši augstskolā esošiem vērtēšanas kritērijiem.

Iegūstamo kredītpunktu summa ir norādīta studiju plānā. Lai novērtētu studentu izpildītā darba apjoma atbilstību plānam, katru semestri un studiju gadu tiek veikts tā kvantitatīvais vērtējums kredītpunktos - 1 kredītpunkts atbilst 40 stundām.

Studiju programmā tiek izmantotas **dažādas studiju metodes**, t.sk. lekcijas, praktiskās nodarbības, semināri, diskusijas, meistarklases, treniņi, ekskursijas, pieredzējušo profesionāļu atklātas lekcijas, ārvalstu speciālistu vieslekcijas un tml.

Katrs pasniedzējs savā studiju kursā regulāri pārbauda studentu zināšanas, izmantojot kursa programmās un aprakstā norādītos **pārbaudes veidus** (kontroldarbi, mājasdarbi, referāti, prezentācijas, patstāvīgie darbi, grupas darbi utt.). Prasības ir atkarīgas no studiju kursa specifikas un studiju procesa organizācijas tajā. Regulārs darbs semestrī ietekmē studiju kursa noslēguma vērtējumu.

Pamatojoties uz nolikumu „Prasības RISEBA pasniedzējiem”, pārbaudes veidu nosaka pasniedzējs, ņemot vērā prasības kursa apguvei un katra vērtējuma īpatsvaru. Eksāmeni RISEBA tiek organizēti gan rakstiski, gan mutiski. Gala vērtējums pēc studiju kursa apguves ietver studenta darba novērtējumu visa studiju kursa apguves laikā, tajā skaitā, līdzdalību un darba

kvalitāti nodarbībās, kontroldarbu un patstāvīgo darbu rezultātus, kā arī eksāmena vērtējumu. Kurša apguve ir sekmīga, ja programmā noteiktās prasības ir izpildītas līdz pārbaudījuma perioda beigām, izņemot gadījumus, kad saņemts pārbaudījuma kārtošanas termiņa pagarinājums.

6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas

Vadības psiholoģija un supervīzija kā joma Latvijā vēl pašreiz ir attīstības stadijā, kas arī norāda uz to, ka profesionāļi šajā jomā ir pieprasīti un būs tādi arī nākotnē. Sadarbībā ar Latvijas Supervīzoru apvienību un vairākām organizācijām, kā piemēram, Cabot Latvia SIA, studējošiem tiek norosinātas prakses vietas.

Jau tagad ir noteikta supervīziju nepieciešamība publiskajā sektorā dažādos likumos un likuma projektos, piemēram, Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu likumā, MK 03. 06. 2003. noteikumos Nr. 291 “Prasības sociālo pakalpojumu sniedzējiem”, MK 06. 02. 2013. rīkojumā Nr.48 (prot.Nr.7) “Par Valsts pārvaldes cilvēkresursu attīstības koncepciju” (kur ir teikts, ka jānodrošina konsultatīvs supervīzoru pakalpojums valsts tiešajā pārvaldē), arī politikas plānošanas dokumentos, piemēram, Profesionālā sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014. - 2020. gadam. Arī biznesa vidē tiek regulāri izmantoti dažādu supervīzoru/konsultantu pakalpojumi, kas nav maģistra līmenī sagatavoti speciālisti - supervīzori, tāpēc konsultāciju kvalitātes uzlabošanai, būtiski ir piedāvāt izglītības iespējas šiem speciālistiem. Sīkāks nodarbinātības iespēju apraksts ir pie programmas aktualitātes.

Programmas absolventi var tikt nodarbināti ne tikai biznesa vidē, tie būs sagatavoti darbam jebkurā organizācijā.

Pašreizējā situācija Latvijā parāda to, ka daudzās organizācijās (SIA „Statoil”, SIA „Deloitte”, SIA „SMARTLINK”, dažādās bankās, u.c.) tiek pieaicināti supervīzori (arī kouči). No biznesa vides pieprasījums ir pēc šiem speciālistiem, bet Latvijā pagaidām neviena no programmām nesagatavo speciālistus – supervīzorus vadības zinātnē atbilstošus tieši biznesā videi. Esošā situācija pierāda to, ka nepieciešami profesionāli sagatavoti speciālisti tieši šajā jomā. Studiju programmas izstrādes laikā ņemts vērā profesionālās Latvijas Supervīzoru apvienības atzinums (skat. 4. pielikumu), darba devēju atzinumi (skat. 5.pielikumu) un studiju programmas neatkarīgā eksperta rezultāti. Sertificēts supervīzors ar 14 gadu darba pieredzi Mg. oec. Kārlis Viša ekspertīzē raksta, ka ir iepazinies ar RISEBA profesionālo maģistra programmu „Vadības psiholoģija un supervīzija” ar iegūstamo profesionālo maģistra grādu vadībzinībās un piešķiramo profesionālo kvalifikāciju: supervīzors/konsultants pārraug. Viņš atzīst, ka programma ir autentiska un unikāla, jo ne RISEBA augstskolā, ne citur Latvijā līdzīga programma netiek īstenota. Programma ir mūsdienīga un starpdisciplināra, papildus vadībzinībām ir atzīstami vadības psiholoģijā piedāvātie studiju kursi, kuri paplašinās studējošo

redzeslauku, turklāt lieliski papildina vadībzinību saturu, un kas ir būtisks kritērijs, izvēloties programmu mūsdienu modernās izglītības piedāvājumā. Studiju programmas moduļi ir veidoti tā, lai studējošie iegūtu visas nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetences supervīzijā un biznesa vadībā, strādājot dažāda veida organizācijās un uzņēmumos. Pēc programmas absolvēšanas speciālisti varētu piedāvāt kvalificētu supervīzijas/konsultāciju pakalpojumus dažādu profesiju pārstāvjiem organizācijās, izprotot tieši vadības un biznesa procesus. Programmas pasniedzēji ir sertificēti profesionāli supervizori, kuriem ir atbilstoša izglītība un pieredze darbā dažādās organizācijās un uzņēmumos privātajā un publiskajā sektorā.

Ekspertīzes nobeigumā profesionāls supervizors Kārlis Višus raksta: „Kopumā Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas profesionālā maģistra programma „Vadības psiholoģija un supervīzija” neapšaubāmi ir lietderīga un nozīmīga biznesa un supervīzijas pakalpojumu attīstībai, tā piedāvā kvalitatīvu mūsdienām atbilstošu izglītību supervizoru sagatavošanā” (skat. 6. pielikumu). Studiju programma izstrādāta, sadarbojoties ar nozares pārstāvjiem. Pirms studiju programmas veidošanas tika novadīta fokusgrupas diskusija ar mērķi noskaidrot nozares speciālistu, studentu un akadēmiskā personāla viedokli par jaunizveidotās programmas nosaukumu, formu, laiku, studiju maksu, akadēmisko personālu un saturu. Fokusgrupas diskusijā kā nozares pārstāvji tika pieaicināti: Daiga Vanaga no „Nordea Bank AB” Klientu apkalpošanas centra vadītāja, Rita Sakulova no biedrības „Biznesa psihologu asociācija” valdes locekle, Lolita Ļevčenko no SIA „Pakmarkas” struktūrvienības vadītāja un koučs, Eva Karabeško no MDO Training, CityReal Estate individuālais un komandas koučs, Ieva Liene Kraupša RISEBA Studējošo pašpārvaldes un akadēmiskā virziena pārstāve, programmas Biznesa psiholoģija un RISEBA vadības un akadēmiskā personāla pārstāvji u.c. Fokusgrupas diskusijas dalībnieki atzina profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” nepieciešamību un sniedza ieteikumus par tās izstrādi, kuri tika ņemti vērā, veidojot programmu (fokusgrupas diskusijas protokolu un rezultātus skat. 8. pielikumā). Programmas izstrādē tika piesaistīta arī Supervīzijas apvienība un tajā esošie supervizori.

Viss augstākminētais arī nosaka to, ka profesionālās maģistra programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” absolventiem ir labas perspektīvas darba tirgū Latvijā.

7. Studiju programmas SVID analīze

Izvērtējot studiju programmas struktūru un saturu, studējošos un absolventus, akadēmisko personālu un materiāli tehnisko nodrošinājumu, var noteikt programmas stiprās un vājās puses, kā arī draudus un iespējas, kas ir apkopoti SVID matricā (skat.7.1.tabula).

7.1.tabula. Studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” SVID matrica

<p><u>Stiprās puses</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Augsti kvalificēts un profesionāls personāls 2. Studiju procesa kvalitāte 3. Sadarbība ar supervīzoru profesionālajām organizācijām 4. Programmas satura sabalansētība 5. Programmas starpdisciplinārais raksturs 6. Materiāli-tehniskais nodrošinājums 7. Programma atbilst starptautiskajai supervīzoru sagatavošanas praksei 8. Aktīva studentu iesaiste profesijas attīstībā 9. Aktīva profesijas popularizēšana 	<p><u>Vājās puses</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ārvalstu studējošo skaits nepietiekams 2. Ārvalstu akadēmiskā personāla skaits 3. Mārketinga aktivitātes 4. Prakses vietas nepietiekamas 5. Nav studentu viesnīcas ārvalstu studentiem
<p><u>Iespējas</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uzņēmēju ieinteresētība sadarbībā 2. Latvijā potenciāli studentu vēlme iegūt otro un pat trešo maģistra grādu; 3. Sadarbība ar vietējām un ārvalstu augstskolām. 4. ES un NVS valstu potenciālo studentu interese par studijām Latvijā 5. ES un NVS valstu akadēmiskā personāla interese par sadarbību 6. Jaunas tehnoloģijas 7. Turpināt popularizēt supervīziju biznesa vidē 	<p><u>Draudi</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Demogrāfiskā situācija Latvijā 2. Valsts politiskā situācija 3. Valsts ekonomiskā situācija 4. Potenciālo studentu emigrācija 5. Konkurentu piedāvājums

Studiju programma ir starpdisciplināra aptverot gan vadībzinības, gan vadības psiholoģijas jomas un supervīzijas/konsultēšanas prakses. Tai ir sabalansēts saturs, un tā ir vērsta uz augsta līmeņa profesionāļu supervīzoru sagatavošanu, kam ir iegūtas plašas zināšanas vadības psiholoģijas, vadības, ekonomikas, organizāciju un uzņēmumu vadības un attīstības, kā arī cilvēku resursu vadības jautājumos. Programma atbilst starptautiskajai supervīzoru sagatavošanas praksei. Iegūto zināšanu un prasmju pielietošanas iespējas absolventiem būs gan vietējā, gan arī starptautiskajā tirgū.

Tomēr studiju programmai pastāv vairāki ārējās vides draudi, kas negatīvi ietekmē tās konkurētspēju, piemēram, valsts demogrāfiskā un ekonomiskā situācija, liels konkurentu piedāvājums un citi. Bet ņemot vērā ārējās vides iespējas un studiju programmas stiprās puses, programmai ir vairākas iespējas, kā paaugstināt savu konkurētspēju starptautiskajā līmenī un veicināt ilgtspējīgo attīstību.

Latvijā potenciālo studentu vēlme iegūt otro un pat trešo maģistra grādu paver iespējas specializētajām maģistra studiju programmā, kāda arī ir RISEBA programma “Vadības psiholoģija un supervīzija”. Lai programma turpinātu būt interesanta šai mērķauditorijai, jāseko, lai studiju kursi saglabātu savu specializāciju tieši Vadības psiholoģija un supervīzijas jomā un būtu unikāli, proti, tādi, kādu nav citās nespecializētajās maģistra studiju programmās.

Plānotas aktivitātes saistībā ar studiju programmu:

- Turpināt un padziļināt sadarbību ar profesionālajām asociācijām:
  - iesaistot tās biedrus Maģistra darbu aizstāvēšanas komisijās un kā maģistra darbu vadītājus un recenzentus;
  - piedāvājot studentiem profesionālās sertifikācijas iespējas;
  - prakšu un pētījumu jomā;
- Iesaistīties ERASMUS apmaiņas programmā;
- Attīstīt zinātni supervīzijas jomā
- Mudināt studentus piedalīties nozares praktiskajās, zinātniskās konferencēs un profesionālajos pasākumos;
- Nodrošināt grāmatu plašāku pieejamību RISEBA bibliotēka par jaunākajām Vadības psiholoģija un supervīzijas tendencēm;
- Turpināt “Supervīziju dienu” tradīciju un organizēt supervīzijas konferenci
- Piedalīties supervīzoru profesijas standarta pilnveidošanā
- Veidot ciešāku sadarbību ar RSU un LKA
- Veidot kolektīvo monogrāfiju par supervīziju, iesaistot studentus un absolventus un RISEBA akadēmisko personālu
- Veidot supervīzijas vārdnīcu
- Attīstīt zinātni supervīzijas jomā

Pielikumi

8.1 Studiju kursu apraksti

8.2. Studiju programmas atbilstība normatīviem aktiem augstākajā izglītībā

Tabulā 8.1. ir dota studiju programmas struktūra, kurā studiju kursu klasifikācija ir dota saskaņā ar prasībām otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standarta (LR MK noteikumi Nr.481 IV. daļa. Maģistra programmas obligātais saturs) prasībām.

8.1.tabula

Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” atbilstība augstākās izglītības Valsts standartam

Izglītības standartā izvirzītās prasības pēc programmas satura	Standarta prasības	Maģistra studiju programma „Vadības psiholoģija un supervīzija”
Maģistra studiju programmas apjoms	ne mazāk kā 40 KP	80 KP
Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē	ne mazāk kā 7 KP	20 KP
Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībzinību studiju kursi	ne mazāk kā 5KP	9 KP
Prakse	ne mazāk kā 6KP	26 KP
Pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi	ne mazāk kā 2KP	10 KP
Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darbs	ne mazāk kā 20 KP	20 KP

Pēc maģistra studiju programmas apguves piešķir *profesionālo maģistra grādu* profesionālais maģistra grāds vadībzinībās un 5. līmeņa profesionālo kvalifikāciju: „supervizors/konsultants”.

Pēc programmas apguves absolventam ir tiesības turpināt studijas doktorantūrā.

Analizējot studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” satura atbilstību Valsts standarta prasībām, var secināt, ka RISEBA studiju programma pilnībā atbilst prasībām.

Lai noteiktu RISEBA profesionālā maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” atbilstību 5. kvalifikācijas līmeņa personāla vadītāja profesijas standartam, ir veikts studiju programmā piedāvāto studiju kursu salīdzinājums ar Profesijas standartā noteikto nepieciešamo zināšanu apguvi (8.2.tabula).

Profesionālās augstākās izglītības maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” atbilstība augstākās izglītības Valsts standartam un daļas

Izglītības standartā izvirzītās prasības pēc programmas satura	Maģistra studiju programma „Vadības psiholoģija un supervīzija”	KP	KP kopā
Studiju kursi, kas nodrošina jaunāko sasniegumu apguvi nozares teorijā un praksē	Supervizora profesionālā darbība un ētika	1	19
	Konsultēšanas un supervīzijas teorijas	2	
	Kovīzija kā profesionālā izaugsme un kompetence	2	
	Individuālā supervīzija	2	
	Supervīzija grupā un komandā	2	
	Supervīzijas metodes un tehnikas: teorija un prakse	2	
	Personības teorijas	2	
	Koučings biznesā	2	
	Biznesa modeļi	1	
	Mūsdienu pasaules attīstības tendences	1	
	Inovācija un organizāciju attīstība	2	
Pētnieciskā darba, jaunrades darba, projektēšanas darba un vadībinību studiju kursi	Pētniecības loģika un metodoloģija	2	6
	Biznesa stratēģiskā vadīšana un konkurētspēja starptautiskā vidē	2	
	Korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja	1	
	Mākslā pamatotas pieejas organizācijas vadīšanai	1	
Pedagoģijas un psiholoģijas studiju kursi	Pieaugušo mācīšanās mūsdienu metodes (koučings, mentoring, fasilitācija)	2	9
	Pārrunu vadīšana un konfliktu risināšana	1	
	Personāla un pārmaiņu vadība	2	
	Organizāciju uzvedība	1	
	Dažādības vadība	1	
	Mūsdienu vadības un organizāciju psiholoģija	2	
Prakse	Prakse I (individuālā supervīzija)	4	26
	Prakse II (grupas un komandas supervīzija)	4	
	Prakse projektu vadībā (projektu laboratorija)	6	
	Prakse IV (kvalifikācijas prakse)	12	
Valsts pārbaudījums, kura sastāvdaļa ir maģistra darbs	Maģistra darbs	20	20
	Kopā	80	80

**Profesionālās maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija”
atbilstība Supervizors/konsultants pārrauga profesijas standartam (2423 17)**

Nr.	Studiju kurss	Profesijas standarta prasību rādītāji	Iegūstamās zināšanas, prasmes un kompetences atbilstoši profesijas standartam
1	Supervizora profesionālā darbība un ētika	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Supervīzijas specifika dažādās profesijās Profesionālie un vispārīgie ētikas pamatprincipi, t.sk. konfidencialitāte Supervizora /konsultanta pārrauga profesijas raksturojums
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Attīstīt supervīzējamo pašnovērtējuma, analītiskās, pašrefleksijas un pašregulācijas iemaņas, kas attīsta paškontroli un palīdz patstāvīgi risināt profesionālās problēmas. Mērķtiecīgi pilnveidot savu kvalifikāciju un rūpēties par profesionālo izaugsmi Ievērot savā darbā profesionālos un vispārīgos ētikas pamatprincipus Ievērot darba tiesisko attiecību normas, personu un organizāciju datu aizsardzības, darba aizsardzības un ugunsdrošības normatīvo aktu prasības.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja sadarboties ar supervīzējamo, ievērojot profesionālās un vispārējās ētikas pamatprincipus. Spēja izprast profesionālās vides specifiku. Spēja ievērot darba aizsardzības un vides aizsardzības normatīvo aktu prasības.
2	Konsultēšanas un supervīzijas teorijas	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Supervīzijas veidi, formas un modeļi Supervīzijas struktūra un organizācija Supervīzijas attīstība Supervīzijas teorētiskās koncepcijas un funkcijas; Psihodinamiskie koncepti (t.sk. pārnese un pretpārnese) supervīzijas procesā un personības funkcionēšanas līmeņi Krīzes intervence
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Lietot personai vai grupai piemērotas konsultēšanas metodes supervīzijas procesā. Veidot supervīzijas procesā radošu, uz risinājumu vērstu, strukturētu vidi.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja izprast profesionālās vides specifiku.
3	Pieaugušo mācīšanās mūsdienu metodes (koučings, mentorings, fasilitācija)	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Supervīzijas, koučinga un mentoringa kopīgie un specifiskie raksturojumi Pieaugušo izglītības teorijas un modeļi Pieaugušo izglītības metodes
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Integrēt supervīzijas procesā pieaugušo izglītības modeļus.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja supervīzijas procesā pielietot atbilstīgas problēmu risināšanas, konsultēšanas un pieaugušo izglītības metodes un tehnikas. Spēja izvērtēt savu profesionālo darbību un pilnveidot profesionālo kompetenci visas darba dzīves garumā.
4	Individuālā supervīzija	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai	Individuālā supervīzija (līgums, process, intervence, novērtējums)

		nepieciešamās zināšanas	Supervīzijas dokumentu pārvaldība
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Noslēgt supervīzijas līgumu. Noformēt dokumentāciju, kas saistīta ar supervīzijas procesu, rezultātu apkopojumu un izvērtējumu. Novērtēt supervīzējamā profesionālās problēmas un vajadzības. Vadīt individuālo, grupas, komandas un organizācijas supervīziju. Novērtēt supervīzējamā personisko jautājumu ietekmi uz profesionālajām problēmām un piedāvāt atbilstošu risinājumu. Pastāvīgi īstenot un attīstīt savu profesionālo praksi.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja organizēt un vadīt supervīzijas procesu individuālā, grupu, komandu un organizāciju līmenī. Spēja darbā ar supervīzējamu nodrošināt reflektīvu, konstruktīvu darbību un savstarpēju atbildību.
5	Supervīzija grupā un komandā	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Supervīzija grupā (līgums, process, intervence, grupu dinamikas vadīšana, komunikācija grupā, novērtējums) Komandas supervīzija Organizācijas supervīzija Supervīzijas dokumentu pārvaldība Sistēmiskā pieeja starppersonu komunikācijā
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Noslēgt supervīzijas līgumu. Noformēt dokumentāciju, kas saistīta ar supervīzijas procesu, rezultātu apkopojumu un izvērtējumu. Novērtēt supervīzējamā profesionālās problēmas un vajadzības. Vadīt individuālo, grupas, komandas un organizācijas supervīziju. Novērtēt supervīzējamā personisko jautājumu ietekmi uz profesionālajām problēmām un piedāvāt atbilstošu risinājumu. Pastāvīgi īstenot un attīstīt savu profesionālo praksi.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja organizēt un vadīt supervīzijas procesu individuālā, grupu, komandu un organizāciju līmenī. Spēja darbā ar supervīzējamu nodrošināt reflektīvu, konstruktīvu darbību un savstarpēju atbildību.
6	Kovīzija profesionālā izaugsme un kompetence kā	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Supervizora /konsultanta pārrauga profesionālais pašnovērtējums Supervīzējamā personisko jautājumu ietekme uz profesionālajām problēmām Koleģiālā supervīzija
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Attīstīt supervīzējamā pašnovērtējuma, analītiskās, pašrefleksijas un pašregulācijas iemaņas, kas attīsta paškontroli un palīdz patstāvīgi risināt profesionālās problēmas. Analizēt un novērtēt supervīzējamā profesionālās izaugsmes dinamiku un supervīzijas procesa attīstību. Mērķtiecīgi pilnveidot savu kvalifikāciju un rūpēties par profesionālo izaugsmi
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās	Spēja izvērtēt savu profesionālo darbību un pilnveidot profesionālo kompetenci visas darba

		profesionālās kompetences	dzīves garumā. Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās, no kurām vismaz viena tiek izmantota kā saziņas un pētniecības valoda starptautiskā vidē.
7	Supervīzijas metodes un tehnikas: teorija un prakse	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas:	Konsultēšanas un intervences metodes supervīzijā Supervīzējamā personisko jautājumu ietekme uz profesionālajām problēmām Supervīzijas dokumentu pārvaldība
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Noformēt dokumentāciju, kas saistīta ar supervīzijas procesu, rezultātu apkopojumu un izvērtējumu. Novērtēt supervīzējamā profesionālās problēmas un vajadzības. Novērtēt supervīzējamā personisko jautājumu ietekmi uz profesionālajām problēmām un piedāvāt atbilstošu risinājumu. Pastāvīgi īstenot un attīstīt savu profesionālo praksi.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja organizēt un vadīt supervīzijas procesu individuālā, grupu, komandu un organizāciju līmenī. Spēja darbā ar supervīzējamo nodrošināt reflektīvu, konstruktīvu darbību un savstarpēju atbildību. Spēja noformēt ar supervīziju saistīto dokumentāciju.
8	Personības teorijas	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Personības izpratne supervīzijas kontekstā un specifika dažādās profesijās.
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Analizēt un izvērtēt supervīzējamā personību. Attīstīt supervīzējamā novērtēšanu profesionālā kontekstā. Pašrefleksijas un pašregulācijas iemaņas, kas attīsta paškontroli un palīdz patstāvīgi risināt profesionālās problēmas. Mērķtiecīgi pilnveidot savas prasmes personības izvērtēšanā un rūpēties par profesionālo izaugsmi
9	Koučings biznesā	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Pieaugušo izglītības metodes
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Analizēt un izvērtēt supervīzējamā pārstāvētās profesionālās nozares un institūcijas specifiku, to vajadzības un resursus. Veidot radošu, uz risinājumu vērstu, strukturētu vidi.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja supervīzijas procesā pielietot atbilstīgas problēmu risināšanas, konsultēšanas un pieaugušo izglītības metodes un tehnikas.
10	Biznesa stratēģiskā vadīšana un konkurētspēja starptautiskā vidē	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Vadība (vadības instrumenti, sociālo sistēmu vadība, vadības procesa konflikti) Organizāciju attīstības modeļi Sociālekonomiskās pārmaiņas Eiropā un pasaulē
11	Biznesa modeļi	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas:	Vadība (vadības instrumenti, sociālo sistēmu vadība, vadības procesa konflikti) Organizāciju attīstības modeļi
12	Mūsdienu pasaules attīstības tendences	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas:	Sociālekonomiskie procesi valstī (demogrāfiskie procesi, nodarbinātība, inflācija, dzīves kvalitātes rādītāji, izglītība, kultūra, veselības aprūpe, sociālās drošības sistēma u.c.) Sociālekonomiskās pārmaiņas Eiropā un pasaulē;

		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja izvērtēt savu profesionālo darbību un pilnveidot profesionālo kompetenci visas darba dzīves garumā.
13	Korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas:	Sociālekonomiskās pārmaiņas Eiropā un pasaulē; Sociālo, kultūras un vides faktoru ietekme uz cilvēku
14	Inovācija un organizāciju attīstība	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Informācijas tehnoloģijas profesionālās darbības veikšanai
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Veidot supervīzijas procesā radošu, uz risinājumu vērstu, strukturētu vidi. Lietot informācijas tehnoloģijas savas profesionālās darbības veikšanai.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja izmantot informācijas tehnoloģijas savas profesionālās darbības veikšanai.
15	Personāla un pārmaiņu vadība	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas:	Pārmaiņu vadība Konfliktu veidi un risināšanas stratēģijas
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Integrēt supervīzijas procesā pieaugušo izglītības modeļus.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja izvērtēt savu profesionālo darbību un pilnveidot profesionālo kompetenci visas darba dzīves garumā.
16	Mūsdienu vadības organizāciju psiholoģija	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Ārvalstu pieredze un aktualitātes supervīzijā Vadības teorijas Organizācijas kultūra un attīstība Konfliktu veidi un risināšanas stratēģijas
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja izprast profesionālās vides specifiku.
17	Mākslā pamatotas pieejas organizācijas vadīšanai	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Konfliktu vadība supervīzijā un mediācija Stresa vadība un psihohigiēna
18	Pārrunu vadīšana un konfliktu risināšana	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas:	Starppersonu komunikācijas prasmes Starpkultūru komunikācijas pamati (kultūru atšķirības un saskarsme dažādību iekļaujošā vidē) Profesionālie termini valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Pārvaldīt valsts valodu. Pārvaldīt vismaz divas svešvalodas saziņas līmenī, no kurām vismaz viena tiek izmantota kā saziņas un pētniecības valoda starptautiskā vidē. Lietot profesionālo terminoloģiju valsts valodā un vismaz divās svešvalodās.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja sazināties valsts valodā un vismaz divās svešvalodās, no kurām vismaz viena tiek izmantota kā saziņas un pētniecības valoda starptautiskā vidē.
19	Organizāciju uzvedība	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Vadības teorijas Organizācijas kultūra un attīstība Konfliktu veidi un risināšanas stratēģijas
20	Dažādības vadība	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Starpkultūru komunikācijas pamati (kultūru atšķirības un saskarsme dažādību iekļaujošā vidē) Organizācijas kultūra un attīstība
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai	Konfliktu veidi un risināšanas stratēģijas

		nepieciešamās prasmes	
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja izprast profesionālās vides specifiku.
21	Pētniecības loģika un metodoloģija	Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās zināšanas	Pētniecības metodoloģija supervīzijā Informācijas tehnoloģijas profesionālās darbības veikšanai
		Profesionālās darbības pamatuzdevumu veikšanai nepieciešamās prasmes	Lietot informācijas tehnoloģijas savas profesionālās darbības veikšanai.
		Profesionālās darbības veikšanai nepieciešamās profesionālās kompetences	Spēja veikt pētniecisko darbību supervīzijas teorijas un metožu attīstībai. Spēja izmantot informācijas tehnoloģijas savas profesionālās darbības veikšanai. Pārvadīt jaunākās matemātiskās datu apstrādes un analīzes metodes.

Profesiju standartā paredzētās spējas, prasmes un zināšanas tiek apgūtas atbilstošo studiju programmas studiju kursu apguves laikā, izstrādājot studiju patstāvīgos darbus un kontroldarbus, kā arī profesionālo prakšu laikā.

8.3. Studiju programmas izmaksas

Studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” studiju procesa nodrošināšanai galvenais finansējuma avots ir studiju maksa. Studiju maksas apmēru un samaksas kārtību katram studiju gadam nosaka un apstiprina RISEBA Senāts (skat. studiju maksas apmēru 8.4.tabulā).

8.4.tabula

Studiju maksas apmērs pēc studiju formām (eiro gadā)

Studiju forma	Studiju maksas apmērs par programmu
Pilna laika IDS nodaļa personām ar akadēmisko pamatizglītību (2 gadi)	4500 EUR

RISEBA noteiktas sekojošas studiju maksas apmaksas iespējas studējošiem:

- par visu programmu kopumā;
- par visu studiju gadu;
- par vienu semestri;
- par mēnesi, saskaņā ar līgumā paredzēto maksājumu grafiku, precīzi ievērojot maksāšanas termiņus un maksājamās summas.

Studiju maksa var tikt segta no sekojoša finansējuma:

- studējošā personīgie līdzekļi;
- studējošā vecāku un citu radnieku personīgie līdzekļi;

- studējošā darba devēja finansējums;
- studiju kredīts ar valsts vārdā sniegtu galvojumu;
- komerc kredīts;
- sponsoru finansējums.

8.4. Studiju programmas salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām Latvijā un Eiropas Savienībā

Ļoti līdzīgi kā citur Eiropā sākotnēji supervīzija bija izmantota sociālajā darbā un līdz ar to supervīziju varēja apgūt sociālā darba izglītības kontekstā, piemēram, Latvijas Kristīgās akadēmijas un Sociālā darba un sociālās pedagoģijas augstskolas “Attīstība”, Rīgas Stradiņa universitātē piedāvāto studiju programmās, taču ar laiku tā ieguva lielāku popularitāti un šobrīd kā studiju kurss vai profesionālās prakses sastāvdaļa kādā no studiju programmām tā ir pieejama daudz vairāk, kā piemēram, Rīgas Stradiņa universitātē, Latvijas Universitātē, Rīgas Pedagoģijas izglītības un vadības akadēmijā, Latvijas Lauksaimniecības Universitātē, Liepājas Universitātē, Daugavpils Universitātē, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, Baltijas Starptautiskajā akadēmijā un Latvijas Kristīgajā akadēmijā, kur supervīzija tiek piedāvāta studējot psiholoģiju, pedagoģiju, sociālo darbu, mākslu terapiju u.c.

Pamatojoties uz akadēmisko un zinātnisko pieredzi supervīzijas jomā, Rīgas Stradiņa universitātē 2012.gada rudenī tika uzsākta profesionālās tālākizglītības programmas “Supervīzija” īstenošana, piedāvājot to dažādu nozaru speciālistiem ar profesionālo pieredzi. Tās apjoms ir 600 stundu, un tā ir izstrādāta atbilstoši Eiropas Nacionālo supervīzijas organizāciju asociācijas izglītības vadlīnijām. rīs gadu laikā šo tālākizglītības programmu absolvēja deviņi profesionāļi (Mārtinsone, Mihailovs, 2016).

Apzinoties nepieciešamību turpināt darbu pie supervīzijas izglītības attīstības, likvidēt pastāvošos trūkumus supervīzoru sagatavošanā, kā arī ņemot vērā Eiropas valstu pieredzi supervīzijas izglītībā un izstrādāto supervīzora profesiju standartu, Rīgas Stradiņa universitātes komanda asociētās profesores Kristīnes Mārtinsones vadībā izstrādāja profesionālo maģistra studiju programmu “Supervīzija”, iekļaujot to Izglītības un pedagoģijas (un atbilstoši studiju virzienu klasifikācijai arī sporta) studiju virzienā. 2014. gada vasarā notika pirmā studentu uzņemšana šajā studiju programmā, dažādu nozaru profesionāļiem uzsākot studijas (rsu.lv).

Ņemot vērā izstrādāto supervīzora profesijas standartu, daļēji sekojot RSU iestrādēm, kā arī uzsverot sociālā darba specifiku, Latvijas Kristīgā akadēmija profesores Dr. philol. Skaidrītes Gūtmanes un docentes Mg. theol. Daces Dolaces vadībā 2015.gada sākumā ir izstrādājusi un

ieguvusi licenci profesionālās maģistra studiju programmas “Supervīzija” īstenošanai, iekļaujot to studiju virzienā “Sociālā labklājība”. Šī studiju programma ir paredzēta “sociālās labklājības jomā strādājošiem speciālistiem, kuri vēlas iegūt supervizora profesionālo kvalifikāciju sociālā darba un karitatīvā sociālā darba supervīzijas jomā” (Kra.lv).

Savukārt Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskola “RISEBA” asociētās profesores Dr. psych. Maijas Zakriževskas vadībā 2015. gada vasarā ir izstrādājusi profesionālo maģistra studiju programmu “Vadības psiholoģija un supervīzija”, koncentrējoties uz savu paredzamo absolventu darba iespējām “gan privātā, gan publiskā sektora organizācijās un uzņēmumos, uzņemoties atbildību par savu darbu un sekmējot organizācijas un tās darbinieku attīstību / izaugsmi” (Mārtinsone, Mihailovs, 2016).

Supervīzija ir kļuvusi par profesionālās prakses un arī izglītības sastāvdaļu vairākās profesijās. Mūsdienās izglītību nosaka supervizora profesijas standarts, kas paredz noteiktus izglītības prasības, izrietoši tam supervīziju var apgūt trijās Latvijas maģistrantūras programmās, un katrai no šīm studiju programmām ir izteikta specifika: KRA – sociālais darbs un teoloģiskie jautājumi, RISEBA – vadība, uzņēmējdarbība, RSU – vispārēja supervīzija.

8.4.1. Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" programmas “Vadības psiholoģija| un supervīzija” salīdzinājums ar citām programmām Latvijā

Kā jau iepriekš aprakstīts, Latvijā profesiju supervizors maģistra līmenī var apgūt trijās augstskolās: Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolā "RISEBA" (RISEBA), Rīgas Stradiņa universitātē (RSU), Latvija Kristīgajā Akadēmijā (LKA). Visas studiju programmas atbilst profesijas standartam, tomēr katra no programmām ir atšķirīga saturiski, iegūstamajā grādā un pēc studiju gada maksas. Visas Latvijas augstskolas piedāvā valsts licencētas un akreditētas profesionālās maģistra programmas (skat. 8.5. tab.).

8.5. tabula

Programmas “Vadības psiholoģija| un supervīzija” salīdzinājums ar līdzīgām programmām Latvijā

	Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" (RISEBA)	Rīgas Stradiņu Universitāte (RSU)	Latvija Kristīgā Akadēmija (LKA)
Programmas nosaukums	Vadības psiholoģija un supervīzija	Supervīzija	Supervīzija
Iegūstamais grāds	profesionālais maģistra grāds vadībinībās	profesionālais maģistra grāds pedagogijā	profesionālais maģistra grāds sociālajā darbā
Iegūstamā kvalifikācija	supervizors/konsultants	Supervizors	supervizors
Studiju valodas	latviešu vai krievu	Latviešu	latviešu

Ilgums	2 gadi	2 gadi	2 gadi vai 2,5 gadi
Kredītpunkti	80 KP	80 KP	80KP
Studiju gada maksa	2250 EUR	1570 EUR	1450 EUR
Studiju forma	Pilna laika	Pilna laika	Pilna laika un nepilna laika neklātiene
Vai ir pieejams atlaides	Jā	Jā	-
Lekciju moduļi	Profesionālā darbība un supervīzija teorijā Profesionālā darbība un supervīzija praksē Biznesa stratēģija un modeļi Personāla informācijas un zināšanu vadīšana Ilgtspējīga attīstība un līderība Izpētes metodes organizācijā Prakse organizācijā Maģistra darbs	Supervīzijas teorijas, saturs un process individuālā, grupu, komandu un organizāciju līmenī Pieaugušo pedagoģija, akcentējot mūsdienu transformatīvo pieeju Uzņēmējdarbība Pētījuma metodoloģija un supervīzēta prakse	Jaunāko sasniegumu apguves modulis teorijā un praksē Pētnieciskais darbs supervīzijā Inovatīvo zināšanu modulis supervīzijā Uzņēmējdarbības vadībinātņu modulis Supervīzijas prakse I, II, III Valsts pārbaudījums – Maģistra darba izstrāde un aizstāvēšana
Vai ir iespējams braukt erasmusā?	Jā	Jā	Jā
Atrašanās vieta	Rīga, Meža iela 3	Rīga, Dzirciema iela 16	Jūrmala, Vienības prospekts 23

8.6.tabula

Programmu RISEBA “Vadības psiholoģija un supervīzija” un RSU “Supervīzija” salīdzinājums

Salīdzināšanas kritērijs	RISEBA	RSU
Programmas nosaukums	Vadības psiholoģija un supervīzija	Supervīzija
Iegūstamais grāds un profesionālā kvalifikācija	Maģistra grāds vadībinībās un supervizora/konsultanta profesionālā kvalifikācija	Profesionālais maģistra grāds pedagoģijā un supervizora profesionālā kvalifikācija
Studiju mērķis	RISEBA programma sagatavos augsti kvalificētus un Latvijā un ārpus tās konkurētspējīgus speciālistus supervizorus/konsultantus, kuriem pēc absolūšanas būtu gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskās iemaņas un kompetence, lai piedāvātu kvalificētu supervīzijas pakalpojumu / konsultētu dažādu profesiju pārstāvjus, kā arī, atbilstoši kompetencei, veiksmīgi darboties gan privātā, gan publiskā sektora organizācijās un uzņēmumos, uzņemoties atbildību par savu darbu un sekmējot organizācijas un tās darbinieku attīstību / izaugsmi.	RSU programmas mērķis - nodrošināt teorētiski pamatotas un praksē piemērojamas profesionālās studijas, lai atbilstoši profesionālās augstākās izglītības standartam, Eiropas Nacionālo supervīzijas organizāciju asociācijas ANSE (<i>Association of National Organisations for Supervision in Europe; ANSE</i>) vadlīnijām un profesijas standartam sagatavotu augsti kvalificētus un mainīgajos sociālekonomiskajos apstākļos un starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus supervizorus.

Studiju saturs	Studiju programma sniedz studējošiem padziļinātas zināšanas <i>vadības psiholoģijā un vadībzinībās</i> , nodrošina teorētisko atziņu praktisko pielietojumu, sagatavo izglītotos un kvalificētus speciālistus jaunrades un pētnieciskajam darbam valsts un privātajās <i>uzņēmējdarbības struktūrās</i> Latvijā.	Pēc studiju programmas apguves studējošie būs apguvuši vispusīgas un specializētas zināšanas un izpratni dažādas supervīzijas koncepcijās, veidos, formās un modeļos, un to attīstības tendences mūsdienās; <i>pieaugušo izglītības teorijās, modeļos un metodēs supervīzijas kontekstā</i> ; programma sagatavo izglītotos un kvalificētus speciālistus praktiskajām un pētnieciskajām darbam valsts un privātajās struktūrās Latvijā <i>dažādās profesionālajā jomās</i> , kur ir nepieciešams supervīzoru profesionālais atbalsts.
Studiju rezultāti	Nākotnē absolvents var strādāt kā supervīzors jeb konsultants/koučs ar <i>organizāciju vadītājiem un personālu</i> .	Nākotnē absolvents var strādāt kā <i>dažādu profesiju pārstāvju supervīzors</i> .
Apjoms	80 KP (120 ECTS)	80 KP (120 ECTS)
Uzņemšanas nosacījumi	Studiju programmā uzņem personas ar pilnu augstāko izglītību valsts akreditētā studiju programmā, kurām 1) ir iegūts bakalaura profesionālais grāds vadībzinību, ekonomikas, sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai 2. līmeņa augstākā profesionālā kvalifikācija vadībzinību, ekonomikas, sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs; vismaz četru gadu darba pieredzi; 2) ir iegūts bakalaura vai līdzvērtīgs akadēmiskais bakalaura grāds vadībzinību, ekonomikas sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs, pabeidzot studiju programmu, kuras ilgums ir vizmas 3 gadi; vismaz četru gadu darba pieredzi; 3) ir iegūts bakalaura vai maģistra grāds citās sociālo zinātņu nozarēs vai radniecīgo zinātņu nozarēs: veselības aprūpē, vai sociālā labklājībā, humanitārajās zinātnēs; pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs vai inženierzinātnē un vismaz četru gadu darba pieredzi. 4) Vismaz 4 gadu darba pieredze.	Studiju programmā uzņem personas ar pilnu augstāko izglītību valsts akreditētā studiju programmā sociālās un cilvēkrīcības zinātnēs vai veselības aprūpē, vai sociālā labklājībā, vai pedagogu izglītībā un izglītības zinātnēs, vai humanitārajās zinātnēs; vismaz četru gadu darba pieredzi darbā profesijā; vēlama vismaz 30 stundu supervīziju pieredze; vēlama vismaz 30 stundu profesionālās pilnveides pieredze. Iestājpārbaudījumus RSU organizē saskaņā ar Uzņemšanas noteikumiem maģistra studiju programmās. Iestājpārbaudījuma saturu studiju programmā veido eseja (motivācija studijām, pētnieciskās intereses) un pārrunas par eseju
Studiju kursi/ moduļi (KP)	1. Modulis Supervīzora profesionālā darbība un ētika (1KP) Konsultēšanas un supervīzijas teorijas (2KP) Pieaugušo mācīšanās mūsdienu metodes (koučings, mentorings, fasilitācija) (2KP)	Spervizora profesionālā darbība (2KP) Supervīzijas vēsture un teorijas (2KP) Pieaugušo pedagoģijas teorijas un metodes (2kp) Mūsdienu tehnoloģijas pieaugušo pedagoģija (2KP)
	2. Modulis Kovīzija kā profesionālā izaugsme un kompetence (2KP) Individuālā supervīzija (2KP) Supervīzija grupā un komandā (2KP) Supervīzijas metodes un tehnikas: teorija un prakse (2KP) Personības teorijas (2KP) Koučings biznesā (2KP)	Intervīzijas grupa (4KP) Supervīzora profesionālās kvalitātes (2 KP) Individuālā supervīzija (4KP) Supervīzija grupā (2KP) Komandas un organizācijas supervīzija (2KP) Konsultēšanas un problēmu risināšanas metodes supervīzijā (2KP) Psihodinamiskie koncepti supervīzijā (2KP)
	3. Modulis Biznesa stratēģiskā vadīšana un konkurētspēja starptautiskā vidē (2KP)	Uzņēmējdarbība (2KP)

	Biznesa modeļi (1KP) Mūsdienu pasaules attīstības tendencijas (1KP) Korporatīvā pārvaldība un biznesa ilgtspēja (1KP)	
	4. Modulis Inovācija un organizāciju attīstība (2KP) Personāla vadība un pārmaiņu vadība (2KP)	Darba aizsardzības pamati un civila aizsardzība (2 KP)
	5. Modulis Mūsdienu vadības un organizāciju psiholoģija (2KP) Mākslā pamatotas pieejas organizācijas vadīšanai (1KP) Pārrunu vadīšana un konfliktu risināšana (1KP) Līderības psiholoģija un organizāciju uzvedība (1KP) Dažādības vadība (1KP)	Kreativitāte konsultēšana (2KP)
	6. Modulis Pētniecības loģika un metodoloģija (2KP)	Pētījuma metodoloģija (4KP) Pētījumu datu apstrāde un analīze (2KP)
	7. Modulis Prakse I (individuālā supervīzija) (4KP) Prakse II (grupas un komandas supervīzija) (4KP) Prakse projektu vadībā (projektu laboratorija) (6KP) Prakse IV (kvalifikācijas prakse) (12KP)	Prakse I (novērošanas prakse) Prakse II (individuālā un grupu supervīzija) (4KP) Prakse III (supervīzija organizācijā) (4KP) Projektu radīšana un vadīšana (2KP) Prakse IV (kvalifikācijas prakse) (16KP)
	Personības teorijas (2KP)	Personība un veselība (2KP)
	Valsts pārbaudījums Maģistra darbs (20 KP)	Valsts pārbaudījums Maģistra darbs I (2 KP) Maģistra darbs II (16 KP) Valsts kvalifikācijas eksāmens (2KP)

Salīdzinot RISEBA studiju programmu ar RSU programmu, konstatētas šādas kopsakarības un atšķirības (skat. 8.7. tabulu):

8.7.tabula

RISEBA studiju programmas “Vadības psiholoģija un supervīzija” un RSU programmas “Supervīzija” salīdzinājums

KOPSAKARĪBAS	ATŠĶIRĪBAS
<ul style="list-style-type: none"> – abas minētās studiju programmas sagatavo speciālistus Vadības psiholoģija un supervīzijas jomā, kas arī dod iespēju turpināt studijas doktorantūrā; – studiju programmu apjoms KP un ilgums – daļēji atbilst piešķiramā profesionālā kvalifikācija – studiju mērķis un studiju rezultāti gandrīz atbilst – uzņemšanas nosacījumi gandrīz atbilst. – studiju moduļi un studiju kursi atbilst gandrīz vai daļēji – abās studiju programmās tiek izmantotas analogas studiju metodes – studiju darbi, referāti, prezentācijas, eksāmeni; – paredzēti studiju kursi, kas nodrošina iespēju apgūt pētnieciskās un analītiskās prasmes; 	<ul style="list-style-type: none"> – atšķiras studiju virzieni – piešķiramais maģistra grāds, daļēji atbilst profesionālā kvalifikācija (RSU profesionālais maģistra grāds pedagoģijā) – programmu cena – RISEBA programma ir dārgāka – RISEBA ir paredzēti studiju kursi, kas attīsta studentu spējas darboties biznesa vidē; – RISEBA programmā ir kvalifikācijas prakse un prakses aizstāvēšana, bet RSU to aizstāj kvalifikācijas eksāmens

8.4.2. Biznesa, mākslas un tehnoloģiju augstskolas "RISEBA" salīdzinājums ar līdzīgām studiju programmām ārzemēs

RISEBA profesionālās maģistra studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” ir salīdzināta ar līdzīgām studiju programmām ārzemēs. Salīdzinājumam izvēlētas programmas un salīdzinājuma rezultāti ir apkopoti 8.8., 8.9., 8.10. un 8.11. tabulās.

8.8. tabula

Studiju programmas apjoma, mērķu un sagaidāmo rezultātu salīdzinājums ar līdzīgām programmām ārvalstīs

Augstākās izglītības iestāde, interneta adrese	Studiju programmas nosaukums	Grāds un kvalifikācija	Studiju periods un apjoms, gadi	Studiju programmas mērķi un sagaidāmie rezultāti
Hochschule Kempten - University of Applied Sciences Vācija http://www.hochschule-kempten.de/professional-school/master-supervision-organizational-consulting-and-coaching/concept.html?L=1	Supervīzija, organizāciju konsultēšana un koučings	MSc	2 gadi	Sagatavot profesionāļus darbam biznesa/ sociālajām/ izglītības/ kultūras nozarēm / personāla vadībā, attīstīt supervīzijas un koučinga kompetenci, akcentējot organizatorisko līmeni.
Oxford Brookes University Lielbritānija https://www.brookes.ac.uk/studying-at-brookes/courses/postgraduate/2015/coaching-and-mentoring-practice/	Koučings un mentoring	MSc	2 gadi	Programma veidota ar mērķi paplašināt zināšanas un izpratni par konsultēšanu organizācijā, attīstīt pētniecības prasmes, kuras var integrēt praksē. Programma ir praktiska un sagatavo konsultantus/supervizorus, koučus, mentorus, koučinga psihologus, t.i. profesionāļus, kas strādā ar personālu, vadītājiem un līderiem dažādās organizācijās vai sniedz savus pakalpojumus tām.
UCD Michael Smurfit Graduate Business School Īrija http://www.smurfit-school.ie/ourcourses/masters/management/mscin-managementconsultancy/	Vadības konsultēšana	MSc	2 gadi	Programmas mērķi ir dot iespēju studējošajiem attīstīt spēcīgu teorētisku un konceptuālu izpratni par biznesa vadību, tās problēmām un iespējām, sagatavojot konkurētspējīgus konsultantus darbam biznesā un ekonomikā globālās vadības konsultāciju nozarē.

Hochschule Kempten - University of Applied Sciences programma “ Supervīzija, organizāciju konsultēšana un koučings” salīdzinājumā ar RISEBA profesionālo maģistra studiju programmu „Vadības psiholoģija un supervīzija”

	Hochschule Kempten - University of Applied Sciences	RISEBA “Vadības psiholoģija un supervīzija”
Studiju mērķis	Sagatavot profesionālus darbam biznesa/ sociālajām/ izglītības/ kultūras nozarēm / personāla vadības attīstīt supervīzijas un koučinga kompetenci, akcentējot organizatorisko līmeni	Sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgu Latvijā un ārpus tās speciālistus – supervizorus/ konsultantus, kuriem pēc absolvēšanas būtu gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskās iemaņas un kompetence, lai piedāvātu kvalificētu supervīzijas pakalpojumu / konsultētu dažādu profesiju pārstāvjus, kā arī atbilstoši kompetencei veiksmīgi darboties gan privāta, gan publiskā sektora organizācijās un uzņēmumos, uzņemoties atbildību par savu darbu un sekmējot organizācijas un tās darbinieku attīstību / izaugsmi.
Studiju saturs Moduļi	Līderība un koučings; Komandas attīstība; Lomas un misija supervīzijā; Sociālais bizness un uzņēmējdarbība; Organizācijas analīze; Organizācijas kultūra; Pārmaiņu vadība; Prakse psihosociālajā profilaksē; Stresa un pārpūles profilakse; Veselības vadība; Dzimums un dažādība; Projektu vadība; Koučings un supervīzija; Līderība un uzņēmējdarbība. Maģistra darbs.	Profesionālā darbība un supervīzija teorijā: Supervizora profesionālā darbība un ētika; Konsultēšanas un supervīzijas teorijas; Pieaugušo mācīšanās mūsdienu metodes (koučings, mentorings, fasilitācija). Profesionālā darbība un supervīzija praksē: Kovīzija kā profesionālā izaugsme un kompetence; Individuālā, grupas, komandas supervīzija; Supervīzijas metodes un tehnikas; Koučings biznesā u.c. Biznesa stratēģija un modeļi: Personāla informācijas un zināšanu vadīšana: Mūsdienu pasaules attīstības tendences; Korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja u.c. Ilgtspējīga attīstība un līderība: Organizāciju uzvedība; Mūsdienu vadības un organizāciju psiholoģija; Mākslā pamatotas pieejas organizācijas vadīšanai; Dažādības vadība un psiholoģija u.c. Izpētes metodes organizācijā: Pētniecības loģika un metodoloģija. Prakse organizācijā. Maģistra darbs.
Studiju rezultāti	Sagatavoti konsultanti darbam organizācijās, kuri spēj sniegt pakalpojumus dažādās organizācijās/jomās.	Profesionālā maģistra studiju programma ir izstrādāta tā, lai pēc tās absolvēšanas studentiem būtu gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskās iemaņas un kompetence, lai piedāvātu kvalificētu supervīzijas/konsultanta pārrauga pakalpojumus dažādu profesiju pārstāvjiem organizācijās, izprotot vadības un biznesa procesus, atbalstītu un konsultētu personālu, rezultātā paaugstinātu organizācijas un tās darbinieku efektivitāti, sekmējot tās attīstību.
Fakultāte, kura realizē programmu	Biznesa administrācijas fakultāte	Biznesa katedra
Nobeiguma darbs	Maģistra darbs	Maģistra darbs

Oxford Brookes University programma „Koučings un mentorings” salīdzinājumā ar RISEBA profesionālo maģistra studiju programmu „Vadības psiholoģija un supervīzija”

	Oxford Brookes University	RISEBA “Vadības psiholoģija un supervīzija”
Studiju mērķis	Programma veidota ar mērķi paplašināt zināšanas un izpratni	Sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgu Latvijā un ārpus tās speciālistus – supervizorus/ konsultantus, kuriem

	par konsultēšanu organizācijā, attīstīt pētniecības prasmes, kuras var integrēt praksē. Programma ir praktiska un sagatavo konsultantus/supervizorus, koučus, mentorus, koučinga psihologus, t.i. profesionāļus, kas strādā ar personālu, vadītājiem un līderiem dažādās organizācijās vai sniedz savus pakalpojumus tām.	pēc absolvēšanas būtu gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskās iemaņas un kompetence, lai piedāvātu kvalificētu supervīzijas pakalpojumu / konsultētu dažādu profesiju pārstāvjiem, kā arī atbilstoši kompetencei veiksmīgi darboties gan privāta, gan publiskā sektora organizācijās un uzņēmumos, uzņemoties atbildību par savu darbu un sekmējot organizācijas un tās darbinieku attīstību / izaugsmi.
Studiju saturs Studiju moduļi/ kursi	Mācīšanās metodes; Pieaugušo attīstība; Koučinga un mentoringa prakse; Psiholoģiskās perspektīvas; Koučings un mentoringa organizācijās; Vadībzinību teorijas; Pozitīvā psiholoģija; Prakse supervīzora uzraudzībā; Pētījumu metodes; Pētījums koučingā un mentoringā. Maģistra darbs.	Profesionālā darbība un supervīzija teorijā: Supervīzora profesionālā darbība un ētika; Konsultēšanas un supervīzijas teorijas; Pieaugušo mācīšanās mūsdienu metodes (koučings, mentoringa, fasilitācija). Profesionālā darbība un supervīzija praksē: Kovīzija kā profesionālā izaugsme un kompetence; Individuālā, grupas, komandas supervīzija; Supervīzijas metodes un tehnikas; Koučings biznesā u.c Biznesa stratēģija un modeļi: Personāla informācijas un zināšanu vadīšana: Mūsdienu pasaules attīstības tendences; Korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja u.c. Ilgtspējīga attīstība un līderība: Organizāciju uzvedība; Mūsdienu vadības un organizāciju psiholoģija; Mākslā pamatotas pieejas organizācijas vadīšanai; Dažādības vadība un psiholoģija u.c. Izpētes metodes organizācijā: Pētniecības loģika un metodoloģija. Prakse organizācijā. Maģistra darbs.
Studiju rezultāti	Programma ir praktiska, tiek sagatavo konsultanti/supervīzori, kouči, mentori, koučinga psihologi, t.i. profesionāļus, kas strādā ar personālu, vadītājiem un līderiem privātā sektorā vai valsts organizācijās, sniedzot savus pakalpojumus tām.	Profesionālā maģistra studiju programma ir izstrādāta tā, lai pēc tās absolvēšanas studentiem būtu gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskās iemaņas un kompetence, lai piedāvātu kvalificētu supervīzijas/konsultanta pārrauga pakalpojumus dažādu profesiju pārstāvjiem organizācijās, izprotot vadības un biznesa procesus, atbalstītu un konsultētu personālu, rezultātā paaugstinātu organizācijas un tās darbinieku efektivitāti, sekmējot tās attīstību.
Fakultāte, kura realizē programmu	Biznesa skola	Biznesa katedra
Nobeiguma darbs	Maģistra darbs	Maģistra darbs

**UCD Michael Smurfit Graduate Business School programma „Vadības konsultēšana”
salīdzinājumā ar RISEBA profesionālo maģistra studiju programmu „Vadības psiholoģija
un supervīzija”**

	UCD Michael Smurfit Graduate Business School programma	RISEBA “Vadības psiholoģija un supervīzija”
Studiju mērķis	Programmas mērķi ir dot iespēju studējošajiem attīstīt spēcīgu teorētisku un konceptuāli izpratni par biznesa vadību, tās problēmām un iespējām, sagatavojot konkurētspējīgus konsultantus darbam biznesā un ekonomikā globālās vadības konsultāciju nozarē.	Sagatavot augsti kvalificētus un konkurētspējīgu Latvijā un ārpus tās speciālistus – supervizorus/ konsultantus, kuriem pēc absolūšanas būtu gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskās iemaņas un kompetence, lai piedāvātu kvalificētu supervīzijas pakalpojumu / konsultētu dažādu profesiju pārstāvjiem, kā arī atbilstoši kompetencei veiksmīgi darboties gan privāta, gan publiskā sektora organizācijās un uzņēmumos, ņemot atbildību par savu darbu un sekmējot organizācijas un tās darbinieku attīstību / izaugsmi.
Studiju saturs Moduļi/kur si	Moduļi: Diagnostikas metodes konsultēšanā; Stratēģijas vadīšana; Individuālā konsultēšana; Organizāciju uzvedība; Personāla un pārmaiņu vadība; Projektu vadība. Vienošanās procesa vadība; Dzimums, vienlīdzība un atšķirības; Darba likums; Sociālā uzņēmējdarbība; Starpkultūru vadība u.c. Maģistra darbs	Profesionālā darbība un supervīzija teorijā: Supervizora profesionālā darbība un ētika; Konsultēšanas un supervīzijas teorijas; Pieaugušo mācīšanās mūdienu metodes (koučings, mentoring, fasilitācija). Profesionālā darbība un supervīzija praksē: Kovīzija kā profesionālā izaugsme un kompetence; Individuālā, grupas, komandas supervīzija; Supervīzijas metodes un tehnikas; Koučings biznesā u.c. Biznesa stratēģija un modeļi: Personāla informācijas un zināšanu vadīšana: Mūdienu pasaules attīstības tendences; Korporatīvā sociālā atbildība un ilgtspēja u.c. Ilgtspējīga attīstība un līderība: Organizāciju uzvedība; Mūdienu vadības un organizāciju psiholoģija; Mākslā pamatotas pieejas organizācijas vadīšanai; Dažādības vadība u.c. Izpētes metodes organizācijā: Pētniecības loģika un metodoloģija. Prakse organizācijā. Maģistra darbs.
Studiju rezultāti	Sagatavoti konsultanti darbam organizācijās ar orientēšanos uz biznesa vidi, kuri izprot biznesa procesus un stratēģijas, organizācijas uzvedību un pārmaiņas, spēj sniegt problēmu risinājumus tajā.	Profesionālā maģistra studiju programma ir izstrādāta tā, lai pēc tās absolūšanas studentiem būtu gan teorētiskas zināšanas, gan praktiskās iemaņas un kompetence, lai piedāvātu kvalificētu supervīzijas/konsultanta pārrauga pakalpojumus dažādu profesiju pārstāvjiem organizācijās, izprotot vadības un biznesa procesus, atbalstītu un konsultētu personālu, rezultātā paaugstinātu organizācijas un tās darbinieku efektivitāti, sekmējot tās attīstību.
Fakultāte, kura realizē programmu	Biznesa skola	Biznesa katedra
Nobeiguma darbs	Maģistra darbs	Maģistra darbs

Secinājumi:

Augstāk minētais ļauj izdarīt secinājumus par jaunās studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” stiprajām pusēm, un tieši:

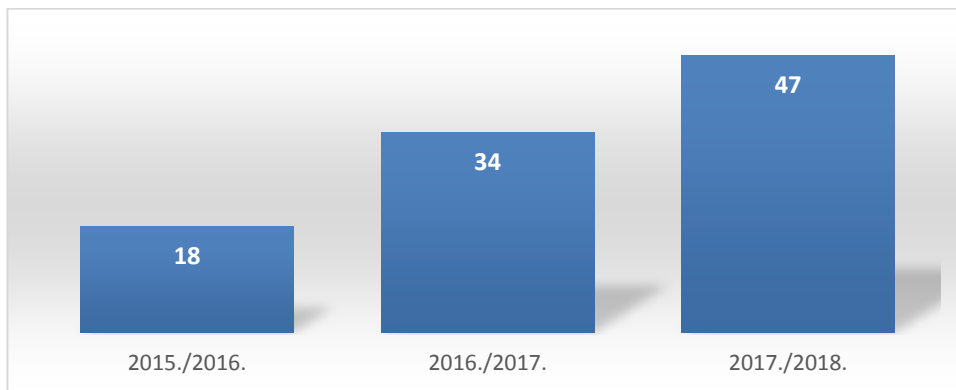
- studiju programma ir starpdisciplināra tāpat kā citas salīdzinātās programmas, aptverot gan vadīzinības, gan vadības psiholoģijas jomas un supervīzijas/konsultēšanas prakses.

- studiju programmai ir sabalansēts saturs, un tā ir vērsta uz augsta līmeņa profesionāļu supervizoru sagatavošanu, kam ir iegūtas plašas zināšanas vadības psiholoģijas, vadības, ekonomikas, organizāciju un uzņēmumu vadības un attīstības, kā arī cilvēku resursu vadības jautājumos.
- studiju programma atbilst starptautiskajai supervizoru sagatavošanas praksei, to var salīdzināt ar augstu konkurētspējas un ilgstspējas potenciālu.
- studiju programma izstrādāta tā, lai teorija būtu sabalansēta ar praksi, liekot uzsvāru uz praksi un refleksiju, ļaujot apgūt plašu supervīzijas, metožu un prakses spektru prakses vadītāja/supervizora uzraudzībā līdzīgi kā visās salīdzinātajās augstskolās.
- iegūto zināšanu un prasmju pielietojšanas iespējas absolventiem būs gan vietējā, gan arī starptautiskajā tirgū.
- RISEBA studiju programma pilnībā nodrošina un atbilst citu ES valstu universitāšu studiju programmas saturam.

8.5. Informācija par studējošajiem

8.5.1. Studējošo skaits

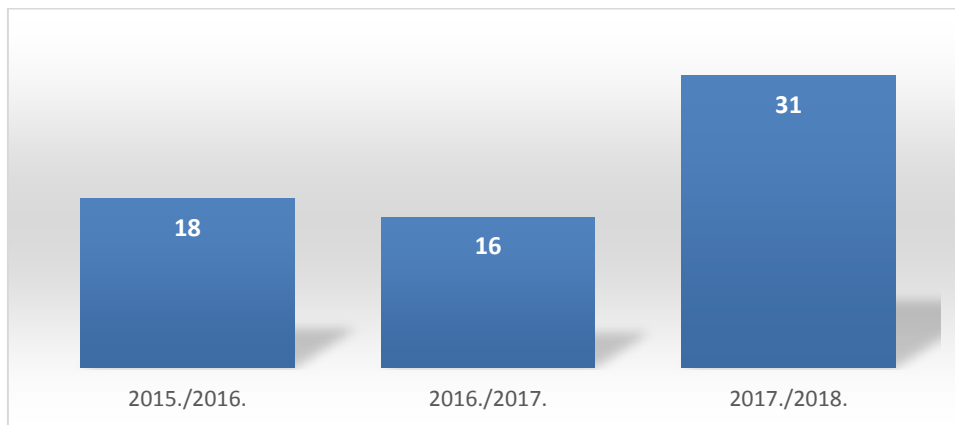
2016./2017. studiju gadā programma tika realizēta pirmo gadu un kopējais studējošo skaits programmā „Vadības psiholoģija un supervīzija” bija 34 studenti.

8.12.attēls. Studentu skaita dinamika studiju programmā „Vadības psiholoģija un supervīzija”

8.5.2. Uzņemto studentu skaits programmā

2016./2017.studiju gadā tika uzņemti 16 studenti.

8.13.attēls. Uzņemto studentu skaits studiju programmā „Vadības psiholoģija un supervīzija”

Studentu skaits 2016./2017.studiju gadā ir samazinājies par 2, toties pozitīva tendence ir vērojama 2017./2018.studiju gadā, kad studentu pieaugums ievērojami, sakarā ar krievu plūsmas studentu uzņemšanu.

8.5.3. Absolventu skaits

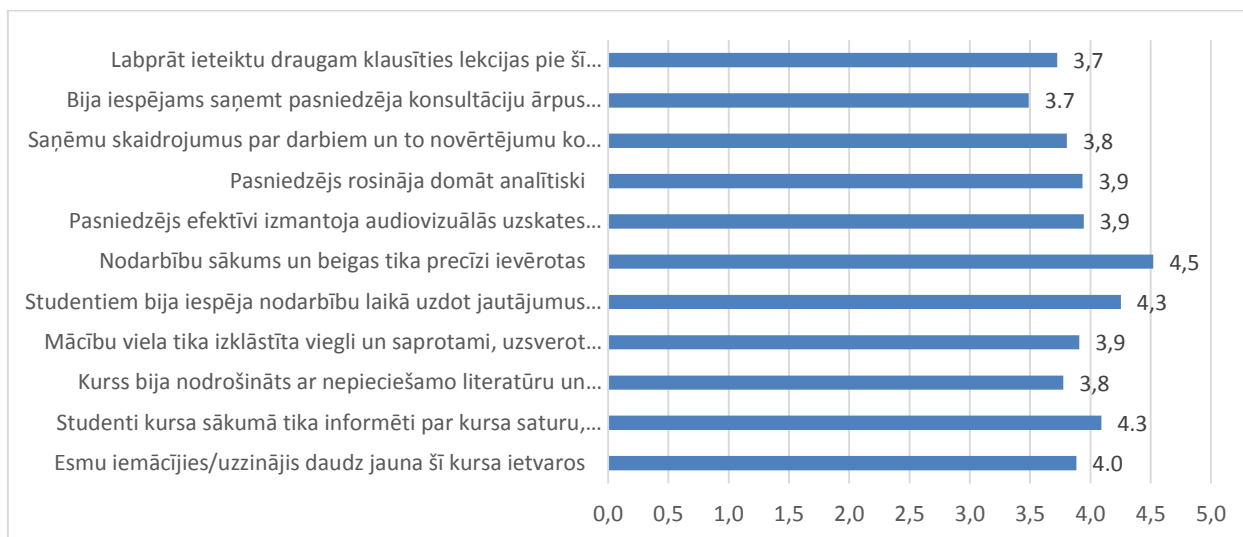
2016./2017.studiju gadā bija 11 absolventi no uzņemtajiem 18 studentiem. 7 studenti ir paņēmuši studiju akadēmisko gadu. Lielākā daļa no šiem studentiem vēlas atsākt studijas 2017./2018. studiju gadā.

8.6. Studējošo aptaujas un to analīze

Studiju procesa gaitā regulāri tiek veikta studentu anketēšana gan par studiju saturu, gan mācībspēkiem. Anketēšana tiek veikta katra studiju kursa noslēgumā. Respondenti ir visi programmā studējošie studenti.

2016./2017.studiju gadā tika novērtēti 22 studiju kursi IDS studentu grupās pēc 11 kritērijiem 5 baļļu skalā, kur 1 ir pilnīgi nepiekritu, 5 pilnīgi piekritu. Kopumā vērtējumu var atzīt par pozitīvu gan studiju satura, gan īpaši mācībspēka vērtējuma ziņā (skat.8.3.att.).

Kā var redzēt attēlā studiju kursi ir novērtēti diezgan augsti. Īpaši studenti ir novērtējuši to, ka nodarbību laikā viņi var brīvi uzdot jautājumus un piedalīties diskusijās. Lekcijas parasti sākas un beidzas laicīgi, pie tam studenti vienmēr tiek informēti par kursa saturu, prasībām un vērtēšanas kritērijiem.

8.14. attēls. *Studiju programmas „Vadības psiholoģija un supervīzija” studiju kursu novērtējums 2016./2017.st.gadā*

Vērtējot studentu aptaujas organizēšanas procesu, nepieciešams atzīmēt, ka šogad respondentu skaits salīdzinot ar iepriekšējo gadu ir 21% no kopējā respondentu skaita. Tas nozīmē, ka studenti ir vāji motivēti to darīt, pie kā vajadzētu piestrādāt, lai pilnveidotu šo procesu.

8.7. Absolventu aptaujas un to analīze

Kopumā 2017. gadā programmu beidza 11 studenti un tika veikta absolventu aptauja.

Aptaujas rezultātā tika noskaidroti absolventu apmierinātība un ieguvumi no maģistra programmas. Turpmāk apkopotas dažas atsauksmes par maģistra programmu "Vadības psiholoģija un supervīzija".

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" valdes priekšsēdētājs, rīkotājdirektors Edgars Abrams uzskata: "RISEBA supervīzijas programma ir būtisks atbalsts ne tikai jauniem uzņēmējiem un aktīviem cilvēkiem, bet arī tiem, kuriem jau ir savs redzējums par kompetencēm un vīzijām. Supervīzijas programma atver mums durvis pašiem uz sevi un apkārtējo pasauli, sniedzot nepieciešamos procesus kvalitatīvākai rezultātu sasniegšanai. Supervīzijas viens no galvenajiem stūrakmeņiem ir cilvēka pozitīvo iemaņu attīstība. "Dzīve nav ģenerālmēģinājums, izmantojiet jebkuru iespēju, kas jums tiek dota, lai paaugstinātu savu konkurētspēju un dzīves kvalitāti". Training Lab vadītāja Elīna Pelčere: "Maģistra programmas "Vadības psiholoģija un supervīzija" ietvaros apguvu supervīzijas tehnikas, kuras tagad varu pielietot ikdienas darbā. Es ļoti novērtēju mācību procesa organizēšanu, kas ļāva mācīties vienu nedēļas nogali un otrā uzņemt spēkus. Tas deva iespēju maģistra studijas savienot ar darbu un ģimeni. Tāpat ļoti vērtīgas bija praktiskās

nodarbības, kuru starplaikā vajadzēja veikt arī prakses uzdevumus, jo tādā veidā caur reālo pieredzi, bija iespēja krietni ātrāk apgūt nepieciešamās zināšanas. Šis bija lielisks starta punkts šai profesijai, jo, manuprāt, supervīzora personīgā un profesionālā attīstība nebeidzas nekad.” Supervizore un Koučs Evija Van der Beka.” Augstskolas RISEBA programma „Vadības psiholoģija un supervīzija” nozīmē vairāk nekā iegūts maģistra grāds vadībinībās vai jaunas zināšanas. Šajā programmā pieredzējušu un savā jomā praktizējošu pasniedzēju vadībā tiek apgūta Latvijā jauna un ļoti nepieciešamu profesija, kas palīdz uzlabot darbinieku profesionālo dzīvi. Pēc pieredzes varu teikt, ka mācību procesa laikā daudz jauna uzzināsi arī par sevi, izvērtēsi savu profesionālo darbību un varbūt ieviesīsi tajā izmaiņas.”

Augstskolā darbs ar absolventiem šogad sāk attīstīties vairāk. Tāpēc var secināt, ka tuvākajā nākotnē augstskolas darbs ar absolventiem paredzams mērķtiecīgāks, jo ir pirmie absolventi.

8.8. Studentu līdzdalība studiju procesa pilnveidošanā

Profesionālā maģistra studiju programmas “Vadības psiholoģija un supervīzija” studiju procesa gaitā pastāvīgi tiek kontrolēta studiju kvalitāte. Liela nozīme šīs kvalitātes uzlabošanā ir pašiem studentiem un viņu aktivitātei.

Vienlaicīgi ar studentu aptaujām, kurās iezīmējas kā pozitīvās tā negatīvās tendences studiju gaitā, regulāri tiek organizētas arī neformālas studentu grupu sanāksmes, kuras vada studiju programmas direktors. Tajās studenti tiek iepazīstināti ar studiju procesa turpmāko attīstību, jauniem studiju kursiem un akadēmisko personālu. Sanāksmēs studenti tiek iztaujāti par tā brīža studiju procesa kvalitāti un studiju organizatoriskajām problēmām. Šajās sanāksmēs piedalās arī attiecīgas nodaļas administratores un grupu kuratori. Dažreiz tiek uzaicināti arī mācībspēku pārstāvji. Sapulcēs iegūtā informācija tiek apkopota un analizēta. Tā visa rezultātā 2016./2017.studiju gadā tika pārstrādāti daži studiju kursi, atbilstoši studentu vajadzībām un piedāvātas papildus iespējas apmeklēt supervīzijas par supervīziju.

Katrai studentu grupai tiek nozīmēts kurators, kas palīdz nodrošināt efektīvāku komunikāciju starp augstskolas studējošajiem un darbiniekiem. Kurators ir augstskolas akadēmiskais mācībspēks, administratīvais personāls vai studējošo pašpārvaldes loceklis, kas uzņemas atbildību /aizbildniecību kādai no studentu grupām, radot studijām labvēlīgu vidi un stiprinot kolektīvu. Kurators ir tas cilvēks, kuram studenti neformāli var izteikt savus viedokļus un/vai ierosinājumus par studiju procesa pilnveidošanas iespējām.

2016./2017.studiju gadā kopā ar kuratoru studējošiem tika organizēta mācību ekskursija uz A/S “Dzintars”, kurā piedalījās lielākā daļa studentu un daži RISEBA mācībspēki.

Pamatojoties uz anketēšanas un studentu grupu sanāksmju materiāliem, tiek veiktas operatīvas korekcijas gan studiju saturā, gan pasniegšanas formā.

Arī Programmu Padomē ir ievēlēti studējošo pārstāvji. Padomes sanāksmēs tiek uzklauts studentu viedoklis par aktuāliem jautājumiem. Studentu pārstāvji piedalās arī Programmu Padomes lēmumu pieņemšanā attiecībā pret izmaiņām studiju programmā.

Studentu līdzdalība ir ievērojami pieaugusi, studenti tika iesaistīti dažādos ar supervīziju saistītos projektos, kā piemēram, Latvijas Supervizoru apvienības 10 gadu jubilejas konferencē "Savstarpējā atzīšana" kas notiks 2016.gada 21.oktobrī. Konference tika organizēta sadarbībā ar Latvijas Supervizoru apvienību un Rīgas Stradiņa universitāti, kas paredzēta supervizoriem, supervīzijas studentiem, psihologiem, psihoterapeitiem, veselības nozarē strādājošajiem, mākslas terapeitiem, pedagogiem, sociālajiem darbiniekiem, uzņēmējiem, personāla vadītājiem, valsts un pašvaldību iestāžu pārstāvjiem, kuriem ir interese par supervīziju. Tās mērķis ir stiprināt Latvijas supervizoru kopējo profesionālo identitāti, veidojot tiltus un savstarpēji atzīstot supervīzijas dažādību valsts, pašvaldību un biznesa vidēs. Konferences dalībnieki pilnveidoja savu profesionālo kompetenci, diskutēja par profesionālajiem izaicinājumiem, supervīzijas iespējām un meklēja iespējamus risinājumus profesijas attīstībā.